MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SERVICIUL FISCAL DE STAT

MINISTRY OF FINANCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
STATE TAX SERVICE

Nr. 265
din 25 07 **2023**

Privind aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea controlului de către Serviciul Fiscal de Stat

În temeiul art. 132^3 alin. (10) și art. 214 alin. (3) din Codul fiscal, precum și în scopul eficientizării administrării fiscale și stabilirii procedurilor unice de efectuare a controlului fiscal,

ORDON:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la efectuarea controlului de către Serviciul Fiscal de Stat, conform anexei la prezentul ordin.
2. Se abrogă Regulamentul cu privire la efectuarea controlului de către Serviciul Fiscal de Stat, aprobat prin Ordinul SFS nr. 320 din 31 iulie 2019.
3. Direcția generală metodologia impozitelor și taxelor va aduce prezentul ordin la cunoștința subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat.
4. Prezentul ordin intră în vigoare din data semnării.

Director **Petru ROTARU**

Executori: Nina GHENCIU
Marina ROTARU
Telefon 82-34-29
e-mail: nina.ghenciu@sfs.md
marina.rotaru2@sfs.md

Aprobat prin Ordinul SFS
nr.265 din 25.07.2023

REGULAMENT
cu privire la efectuarea controlului de către Serviciul Fiscal de Stat

Regulamentul cu privire la efectuarea controlului de către Serviciul Fiscal de Stat (în continuare - Regulament) stabilește principiile generale de organizare, exercitare și de valorificare a rezultatelor controlului fiscal.

Drept temei pentru elaborarea regulamentului au servit prevederile art. 133 alin. (2) pct. 14-14[2], art. 214 alin. (3), art. 215 alin. (4) și art. 216 din Codul fiscal, conform cărora metodele și operațiunile concrete utilizate la organizarea și exercitarea controlului fiscal sunt determinate de Codul fiscal, de instrucțiunile cu caracter intern ale Serviciul Fiscal de Stat.

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul este elaborat drept călăuză pentru funcționarii fiscali ai Serviciului Fiscal de Stat, în cadrul efectuării controlului la fața locului și a controlului fiscal cameral (în continuare – control fiscal).

Regulamentul a fost elaborat în baza următoarelor acte normative:

1) Codul fiscal;
2) Codul administrativ (în vigoare din 01.04.2019);
3) Legea nr. 408/2001 pentru punere în aplicare a Titlului V al Codului fiscal;
4) Legea nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare;
5) Legea nr. 149/2012 insolvabilității;
6) Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale;
7) Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorii de asistență medicală;
8) Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi;
9) Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;
10) Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător;
11) Hotărârea Guvernului nr. 141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor (începând cu 15 aprilie 2019);
12) Regulamentul privind inventarierea aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60/2012;
13) Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții;
14) Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe;
15) Regulamentul cu privire la restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93/2013;
16) alte acte normative conform anexei nr. 58 la prezentul Regulament.

2. Scopul prezentului Regulament constă în stabilirea unor metode și operațiuni utilizate la organizarea și exercitarea controlului fiscal, precum și procedurile de examinare a dezacordurilor la actele de control și a contestațiilor depuse împotriva deciziilor Serviciului Fiscal de Stat.

3. În procesul de efectuare a controlului fiscal și examinare a cazului de încălcare a legislației se va utiliza și Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

4. Principiile și procedurile de efectuare a controlului descrise în Regulament se aplică și în cadrul altor controale privind verificarea respectării legislației aferente obligațiilor non fiscale (care nu sunt reglementate de Codul fiscal).

5. Metodele și tehnicele descrise în prezentul Regulament se aplică persoanelor juridice, persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, persoanelor fizice care desfășoară activități independente, contribuabililor care desfășoară servicii profesionale și contribuabililor care practică activitate profesională.

CAPITOLUL II. NOȚIUNI UTILIZATE

6. În Regulament sunt utilizate următoarele noțiuni:

Control fiscal la fața locului – verificarea respectării legislației fiscale de contribuabil sau de o altă persoană supusă controlului, care se efectuează la locurile aflării acestora de către funcționarii fiscali sau de persoane cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală. În cazul în care contribuabilul sau o altă persoană supusă controlului nu dispune de sediu sau de oficiu ori sediul lui se află la domiciliu, în alte cazuri cînd nu există condiții adecvate de lucru, controlul fiscal menționat se efectuează la oficiul organului care exercită controlul fiscal, cu respectarea tuturor prevederilor art.145 alin.(2)-(6) din Codul fiscal, inclusiv cu întocmirea obligatorie a unui act de ridicare de la contribuabil a documentelor necesare.

Control fiscal cameral – verificarea de către funcționarii fiscali sau persoanele cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare a corectitudinii întocmirii dărilor de seamă fiscale, a altor documente prezentate de contribuabil, care servesc drept temei pentru calcularea și achitarea impozitelor și taxelor, a altor documente de care dispune Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ cu atribuții de administrare fiscală, precum și în verificarea altor circumstanțe ce țin de respectarea legislației fiscale.

Înștiințare privind inițierea controlului fiscal *(inclusiv generată de SIA SFS)* – înscris, prin care contribuabilul care urmează a fi supus controlului fiscal la fața locului este înștiințat despre inițierea controlului fiscal, perioada care se preconizează pentru efectuarea controlului, metoda de efectuare a controlului, perioadele fiscale care urmează a fi supuse controlului, precum și despre faptul că contribuabilul este invitat să confirme disponibilitatea efectuării controlului fiscal în perioada indicată de SFS, să prezinte informația cu referire la locul efectuării controlului fiscal, să confirme disponibilitatea prezentării documentelor și să ia legătura cu persoana desemnată pentru efectuarea controlului.

Decizie privind inițierea controlului *(Formularul DIC)* – decizia scrisă a conducerii Serviciului Fiscal de Stat, care certifică legalitatea acțiunii de efectuare a controlului, emisă de SIA SFS.

Act de control fiscal – document întocmit de funcționarii fiscali împuterniciți de a efectua controlul, *(inclusiv generat de SIA SFS)*, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal, fiind semnat atât de funcționarul fiscal cât și de contribuabil;

Termenul de efectuare a controlului fiscal – perioada efectuării propriu-zisă a controlului fiscal începută din momentul inițierii controlului până la ziua semnării actului de control, inclusiv.

Citație la Serviciul Fiscal de Stat *(inclusiv generată de SIA SFS)* – înscris, în care o persoană este invitată la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat, pentru a depune documente, explicații sau probe suplimentare sau a prezenta alt gen de informație, relevante pentru efectuarea controlului fiscal.

Citație bancară – cerere specifică, creată și remisă prin intermediul Sistemului informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între SFS și instituțiile financiare în care acesteia i se solicită prezentarea informațiilor despre persoana supusă controlului fiscal ori pasibilă de el și documentele referitoare la operațiunile din conturile bancare ale persoanei.

Citație privind examinarea cazului de încălcare a legislației *(inclusiv generată de SIA SFS)* – înscris, în care persoana supusă controlului este invitată la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat pentru participarea la examinarea cazului de încălcare a legislației.

Citație remisă prin metoda electronică – înscris, în care contribuabilii menționați la art. 187 alin. (2^1) din Codul fiscal, sunt anunțați prin intermediul poștei electronice (care sunt declarate de contribuabil și care constituie cutia poștală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS) privind inițierea controlului fiscal, necesitatea pregătirii documentelor pentru a fi prezentate în cadrul controlului fiscal, pentru a depune documente la SFS, a prezenta alt gen de informații, relevante pentru determinarea obligației fiscale.

Decizie asupra cazului de încălcare a legislației – document de dispoziție a conducerii Serviciului Fiscal de Stat *(inclusiv generat de SIA SFS)*, adoptat în conformitate cu legislația în vigoare în baza rezultatelor actului de control fiscal și dezacordului (în caz dacă există), prin care sunt stabilite obligațiile fiscale/non fiscale a contribuabilului.

Fișă de verificare – înscris întocmit în cadrul controlului fiscal, care conține norme-repere pentru fiecare acțiune ce urmează a fi executată de către funcționarul fiscal în cadrul controlului.

Formularul privind rezultatele controlului (Formularul RC) – document întocmit/completat, de către funcționarii fiscali care au exercitat controlul *(generat de SIA SFS)*, în care sunt consemnate rezultatele controlului efectuat, în temeiul căruia se introduc informațiile corespunzătoare în baza Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

Formularul "Informația cu privire la evidența sumelor acceptate/confirmate spre restituire" (Formularul *AR-15*) – document întocmit/completat, de către funcționarii fiscali *(generat de SIA SFS)* în scopul înregistrării, evidenței și analizei operațiunilor a sumelor impozitelor care conform legislației fiscale, urmează a fi restituite contribuabilului.

Formularul Cererii de anulare a documentelor (*Formularul CAD*) – document întocmit/completat, de către funcționarii fiscali *(generat de SIA SFS)* cu scopul anulării dării de seamă fiscale înscrise în baza de date sau a documentelor înscrise în baza de date.

Formularul privind rezultatele controlului fiscal aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat (*Formularul ACT-BASS*) – document întocmit/completat, de către funcționarii fiscali *(generat de SIA SFS)* în care sunt consemnate rezultatele controlului fiscal aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Persoana cu funcție de răspundere - persoană căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție, organizatorice ori economice.

Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat (*SI SFS*) – totalitatea informațiilor din sistemele informaționale automatizate ale Serviciului fiscal de Stat, organizată în conformitate cu cerințele stabilite de legislația în vigoare.

Dare de seamă care induce în eroare – dare de seamă prezentată cu date eronate, incomplete și/sau neconforme.

Dare de seamă care reflectă fapte ce constituie infracțiuni – dările de seamă în care suma obligațiilor fiscale este diminuată, iar suma diminuată întrunește elementele constitutive a infracțiunii, care indică vădit asupra pasibililor infracțiuni de eschivare de la calculul și achitarea impozitelor și taxelor.

ABREVIERI:

DIC – Decizie privind inițierea controlului
SIRF – Standardele Internaționale de Raportare Financiară
SFS – Serviciul Fiscal de Stat
TVA – Taxa pe valoare adăugată
VEN – Declarația persoanei juridice cu privire la impozitul pe venit
UNIF - Declarație (dare de seama fiscala unificata)
CET – Declarația persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit
IALS – Nota de informare privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți
IPC – Darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate
TAXI – Darea de seamă privind calculul impozitului pe venit, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajații conducători auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi
IVAO – Darea de seamă privind impozitul pe venitul din activitatea operațională
INR – Nota de informare privind impozitul reținut din sursele de venit altele decât salariul achitate persoanelor nerezidente
ISAPTI - Nota de informare privind salariul și alte plăți efectuate de către rezidentul parcului pentru tehnologia informației în folosul angajaților
IU - Declarația cu privire la impozitul unic
DAJ - Declarația cu privire la impozitul pe venit pentru persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției

ONG - Declarația privind impozitul pe venit pentru organizațiile necomerciale
SIMM - Darea de seamă privind impozitul pe venitul agenților economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii
DASS - Declarația cu privire la impozitul pe venit pentru persoanele care desfășoară activitate profesională în domeniul sănătății

CAPITOLUL III. PRINCIPII GENERALE DE EFECTUARE A CONTROLULUI

Termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale

7. Conform prevederilor art. 264 alin. (1) din Codul fiscal, obligațiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil și Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuții de administrare fiscală în următoarele termene, de care se va ține cont în cadrul stabilirii perioadei ce urmează a fi supusă controlului fiscal:

a) impozitele, taxele, majorările de întârziere – în cel mult **4 ani** de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

b) sancțiunile fiscale aferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult **4 ani** de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul și taxa menționată sau pentru plata impozitului și taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

c) sancțiunile fiscale neaferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult **4 ani** din momentul săvârșirii încălcării fiscale.

Cu excepția termenului de prescripție de 3 ani, aferent primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală prevăzut la art. 17 alin. (4) a Legii nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

8. În conformitate cu prevederile alin. (2) al aceluiași articol, termenul de prescripție **nu** se extinde asupra impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete **dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce induc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni ori nu a fost prezentată.**

9. În cazul în care Serviciul Fiscal de Stat dispune de informații ce atestă faptul săvârșirii de către contribuabili a încălcărilor fiscale în perioadele fiscale care depășesc termenul de prescripție de patru ani, care în rezultat au dus la prezentarea unor dări de seamă fiscale eronate sau chiar la neprezentarea dărilor de seamă fiscale, precum și informații ce reflectă fapte ce constituie infracțiuni, acești contribuabili pot fi supuși controalelor fiscale pe aceste perioade ținând cont de prevederile art. 264 alin. (2) din Codul fiscal.

10. În scopul aplicării unice a prevederilor art. 264 din Codul fiscal, în cazul în care în cadrul controlului fiscal sunt atestate situații prevăzute la alineatul (2) al aceluiași articol, funcționarii fiscali vor întocmi o notă-raport în adresa conducerii Serviciului Fiscal de Stat. În nota respectivă va fi reflectată succint situația în cauză cu confirmarea documentară (după caz) și argumentarea necesității exercitării controlului fiscal pe perioada ce depășește termenul de prescripție pentru determinarea obligației fiscale conform art. 264 alin. (1) din Codul fiscal. Nota-raport va fi examinată și vizată de către conducerea Serviciului Fiscal de Stat, cu anexarea la materialele controlului fiscal și cu aducerea la cunoștința subdiviziunii responsabile de planificarea controlului. În cazul în care argumentele prezentate sunt întemeiate și conducerea acceptă exercitarea unor astfel de controale, se emite decizie de modificare.

11. Începând cu 1 ianuarie 2018 nu se supun verificării achizițiile efectuate de către persoanele juridice de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și veniturile obținute de persoanele fizice din care a fost reținut și achitat la buget impozitul în conformitate cu art. 90^1 alin. (3^5) din Codul fiscal, precum și veniturile și achizițiile specificate la art. 20 lit. y) și y^2) din Codul fiscal care corespund următoarelor condiții:

a) în cazul persoanelor juridice:

- achizițiile efectuate, începând cu data de 1 ianuarie 2018, de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător ce nu depășesc 300 mii lei cumulativ pe parcursul unui an fiscal pentru fiecare persoană fizică;

b) în cazul persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător:

- veniturile obținute din livrările ce nu depășesc cumulativ de 300 mii lei pe parcursul unui an fiscal, efectuate în perioada 1 ianuarie 2018 – 1 ianuarie 2022;

- veniturile obținute din livrările ce nu depășesc cumulativ de 100 mii lei pe parcursul unui an fiscal, efectuate începând cu data de 1 ianuarie 2022.

În cazul în care nu au fost reținut și achitat la buget impozitul pe venit, acesta se va calcula în rezultatul controlului conform art. 90^1 alin. (3^5) din Codul fiscal.

Termenul de efectuare a controlului fiscal

12. Termenul de efectuare a unui control fiscal se stabilește de către șeful subdiviziunii responsabile de control în funcție de tipul verificării, perioada de activitate supusă controlului, volumul de tranzacții economico-financiare a contribuabilului, specificul activității acestuia și numărul de funcționari fiscali încadrați în efectuarea acestuia, precum și în funcție de alte criterii care ar permite determinarea duratei de efectuare a controlului fiscal, inclusiv cele de risc.

13. Durata unui control fiscal la fața locului, conform prevederilor art. 216 alin. (4) din Codul fiscal, nu trebuie să depășească **două luni calendaristice**.

14. În cazuri excepționale, la decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat controlul fiscal la fața locului poate fi prelungit cu **cel mult 3 luni calendaristice sau să fie - suspendat.** În cazul în care efectuarea controlului fiscal depășește termenul stabilit de două luni calendaristice sau acesta urmează a fi suspendat, funcționarul fiscal care efectuează controlul fiscal va întocmi o Notă-raport în adresa conducerii Serviciului Fiscal de Stat (care ulterior se va anexa la materialele controlului), în care vor fi consemnate necesitatea și motivele depășirii termenului stabilit și termenul solicitat pentru prelungirea sau suspendarea acestuia.

În Nota privind suspendarea controlului funcționarii fiscali vor indica motivele concrete, după caz, care duc la imposibilitatea finalizării controlului inițiat, cu anexarea la DIC-ul motificat a notei aprobate de conducerea SFS.

15. Dacă conducerea Serviciului Fiscal de Stat acceptă prelungirea termenului de efectuare a controlului fiscal, atunci în formularul DIC va fi consemnat termenul acordat adăugător pentru efectuarea controlului fiscal, confirmat prin semnătura conducerii, fără ca acesta să depășească termenul-limită de trei luni calendaristice, cu aducerea la cunoștința contribuabilului formularului DIC modificat.

16. Termenul de efectuare a controlului fiscal se calculează din ziua începerii lui până la ziua semnării actului respectiv de către funcționarii fiscali, exceptând perioada suspendării controlului fiscal.

17. Prelungirea, suspendarea și reluarea controlului fiscal se efectuează prin modificarea Deciziei privind inițierea controlului (formularul DIC) și înmânarea/comunicarea contra semnătură/ prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS a unei copii a formularului DIC modificat contribuabilului. În cazul în care nu a fost posibilă înmânarea/comunicarea contra semnătură/ prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS a formularului contribuabilului, acesta se va expedia prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, în ziua efectuării modificărilor sau în ziua lucrătoare următoare.

În situația în care controlul a fost suspendat, reluarea acestuia se realizează în termen de maximum 30 de zile de la încetarea condițiilor care au determinat suspendarea.

18. Controlul fiscal se efectuează în timpul orelor de lucru ale Serviciului Fiscal de Stat și/sau ale contribuabilului în așa fel încât să afecteze cât mai puțin activitatea curentă a contribuabilului și să utilizeze eficient timpul stabilit pentru efectuarea controlului fiscal.

Decizia privind inițierea controlului

19. Controlul fiscal cameral sau la fața locului, conform art. 215 alin. (4) și art. 216 alin. (2) din Codul fiscal, poate fi efectuat numai în temeiul unei decizii scrise a conducerii Serviciului Fiscal de Stat. Respectiv, în scopul executării prevederilor menționate, controalele fiscale se vor efectua numai în temeiul **Deciziei privind inițierea controlului *(formularul DIC).***

20. Pentru controalele fiscale planificate conform Planurilor anuale și lunare ale controalelor (în sensul Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător), formularul

DIC se întocmește cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data începerii controlului. Prevederile date nu se referă la controalele fiscale efectuate prin metoda de verificare operativă și, după caz, prin metoda de verificarea faptică, care se exercită inopinat.

21. În cazurile de acceptare a restituirii TVA fără efectuarea controlului tematic în baza prevederilor pct. 13 din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoare adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93/2013, nu se întocmește formularul DIC.

22. Modelul formularului DIC și modalitatea de completare a acestuia sunt prevăzute în Ordinul SFS nr. 245/2019 privind aprobarea formularului Deciziei privind inițierea controlului și a Instrucțiunii cu privire la modul de completare a formularului Deciziei privind inițierea controlului (DIC).

23. Emiterea și evidența DIC se efectuează în SI SFS.

24. În cazul în care în cadrul controlului fiscal inițiat la contribuabil a fost întocmit formularul DIC, însă urmează a fi aplicată și sancțiune contravențională persoanei cu funcție de răspundere a acestuia, pentru constatarea faptei contravenționale date, nu se emite un formular DIC separat.

Pregătirea către inițierea controlului fiscal la fața locului

25. În procesul pregătirii către inițierea controlului fiscal la fața locului, funcționarii fiscali vor întreprinde următoarele acțiuni:

1) Vor analiza riscurile în baza cărora a fost planificat controlul fiscal la agentul economic, pentru ca aspectele ce vizează riscurile să fie verificate minuțios în cadrul efectuării controlului fiscal, întru stabilirea impactului fiscal.

2) Vor analiza conținutul dosarului electronic al contribuabilului, vor analiza informația din SI al SFS referitor la contribuabil, informația din surse externe (internet), materialele controalelor precedente etc. Se va verifica SI al SFS privind sancțiunile aplicate și a încălcărilor stabilite în cadrul controalelor precedente.

3) Vor analiza informația din Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat și a altor surse (regulamente, recomandări, altă informație disponibilă).

a) În acest scop se va analiza și/sau verifica declararea de către agentul economic a informației privind sediul și subdiviziunile lui (filiale, reprezentanțe, sucursale, secții, magazine, depozite, unități comerciale etc.), în scopul declarării corecte a acestora. De asemenea se va verifica fișa generalizatoare a contului personal și/sau contul curent generalizat al contribuabilului la momentul inițierii controlului, în scopul analizei și/sau verificării situației achitării obligației fiscale. Pentru examinarea sumelor plătite în plus și tranzacțiilor cu semnul "-" se vor analiza fișele conturilor curente detaliate a clasificației economice. Se va examina termenul de prescripție asupra plăților în fișa contului curent.

b) În cazul în care se constată existența introducerii pe teritoriul Republicii Moldova sau scoaterii de pe teritoriul Republicii Moldova de către contribuabil a mărfurilor, se va tipări informația de pe portalul Serviciului Vamal al Republicii Moldova, după caz, pe suport de hârtie, aferentă perioadei ce urmează a fi supusă controlului pentru analiza și verificarea informației cu datele din contabilitatea contribuabilului.

c) Se va analiza cifra de afaceri a contribuabilului, adică suma veniturilor obținute din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare, exercitate de contribuabil în perioada de referință.

d) La compartimentul „TVA", vor fi analizate informațiile despre facturile fiscale primite și livrate; informația privind seria și diapazonul de numere utilizat la imprimarea de sine stătătoare a facturilor fiscale, informații privind formulare tipizate de documente cu regim special; lista agenților economici care au prezentat declarațiile privind TVA; lista agenților economici cu grad sporit de risc în administrarea TVA, lista agenților economici obligați de a utiliza factura fiscală electronică (e-factura) conform art. 117 alin. (1^2) din Codul fiscal, informația din SI „e-factura", cu utilizarea rapoartelor existente în SI al SFS de analiză și contrapunerea informației, etc. Deasemenea, vor studia dările de seamă, sub aspectul menținerii și formării sumelor TVA spre deducere în sume considerabile. Verificarea prin contrapunerea a datelor din SI înscrise de la contragenții agentului economic supus controlului.

e) La verificarea agenților economici care sunt înregistrați ca antrepozitari autorizați se va analiza informația din SIA „Raporte fiscale" compartimentul „Accize".
f) La compartimentul „ Impozit pe venit" vor fi analizate, după caz, informațiile ce se conțin în Declarațiile cu privire la impozitul pe venit formele VEN, UNIF, CET și Dările de seamă privind impozitul pe venit forma IALS, IPC, TAXI, IVAO, INR, ISAPTI, IU, DAJ, DASS, SIMM, precum și alte forme ale dărilor de seamă aferente impozitului pe venit relevante pentru inițierea controlului fiscal la fața locului etc.
Măsurile descrise au scopul de a crea o imagine despre contribuabilul ce urmează a fi supus controlului, pozițiile asupra cărora urmează să se atragă o atenție deosebită.
g) Suplimentar, în caz de necesitate, se va analiza informația extrasă/generată din baza de date a IP „Agenția Servicii Publice", Serviciului Vamal, Biroului Național de Statistică, precum și din alte surse.
h) Se va verifica respectarea prevederilor art. 188 din Codul fiscal în cazul prezentării dărilor de seamă corectate.
4) Dispunând de informațiile aferente activității contribuabilului, funcționarii fiscali urmează să studieze actele normative ce țin de specificul impozitării activității respective, dispunerii de acte permisive (licență și autorizațiile, notificări, etc.), să analizeze actele de control fiscal deja întocmite la contribuabilii ce practică genuri de activitate similare contribuabilului supus controlului (în cazul în care acestea există) pentru a-și orienta eforturile asupra depistării încălcărilor cel mai des comise, să examineze dacă activitatea agentului economic a fost supusă monitorizării prin prisma postului fiscal.
26. Paralel cu analiza celor expuse mai sus, dar fără a se limita la acestea, funcționarii fiscali, în limita prevederilor legale, vor întreprinde măsurile de căutare a contribuabililor ce urmează a fi supuși controlului pentru anunțarea acestora despre controlul ce urmează a fi efectuat. Anunțarea contribuabililor privind inițierea controlului fiscal și necesitatea pregătirii documentelor pentru a fi prezentate în cadrul controlului se efectuează prin expedierea prin intermediul poștei electronice (cutia poștală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS) sau prin oficiul poștal cu aviz recomandat a Înștiințării privind inițierea controlului fiscal (**anexa nr.1**), și lista preventivă cu indicarea documentelor contabile și rapoartelor care urmează a fi pregătite pentru verificare în cadrul controlului. Excepție fac verificările operative și, după caz, verificările faptice, care se exercită inopinat, fără anunțarea contribuabilului.
27. În procesul efectuării controlului fiscal, funcționarii fiscali trebuie să țină cont de drepturile și obligațiile contribuabilului precum și a Serviciului Fiscal de Stat stipulate în **art. 8, 134 și 136** din Codul fiscal.
Alăturat, se va ține cont de dreptul contribuabilului de a benecifia de facilitățile fiscale, în cazul îndeplinirii condițiilor pentru perioada supusă controlului.
28. În cazul în care contribuabilul (inclusiv și fondatorii), la înștiințarea remisă de SFS nu contactează persoana desemnată pentru a fi stabilită data începerii controlului fiscal, până la emiterea DIC-ului vor întreprinde următoarele acțiuni:
-În cazul în care contribuabilul refuză a prezenta documentele la control, în baza art. 226 și 134 alin. (1) din Codul fiscal, funcționarul fiscal comunică contribuabilului citația prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat sau, după caz, prin oficiul poștal cu aviz recomandat.
- În cazul nerecepționării acesteia prin poștă, aceasta urmează a fi comunicată conform art. 129^1 din Codul fiscal, prin care acesta urmează a fi invitat la Serviciul Fiscal de Stat.
29. Serviciul Fiscal de Stat este în drept să ceară persoanei citate să prezinte documentele existente ce țin de activitatea contribuabilului, nefiind însă în drept să ceară întocmirea și/sau semnarea de noi documente, cu excepția procesului-verbal de ridicare a documentelor și/sau echipamentelor de casă și de control în conformitate cu prevederile art. 145 din Codul fiscal. Modelul procesului-verbal de ridicare a documentelor este prevăzut în **anexa nr. 8** la prezentul Regulament. Modelul procesului-verbal de ridicare a echipamentelor de casă și de control este prevăzut în **anexa nr. 37** la prezentul Regulament.
După epuizarea temeiului care a condiționat ridicarea documentelor și/sau echipamentelor de casă și de control, acestea urmează a fi restituite contribuabilului.
30. Dacă contribuabilul a fost citat de către SFS să prezinte către o anumită dată documentele necesare pentru efectuarea controlului fiscal, dar nu a prezentat actele solicitate în termenele indicate în citație,

precum și nu a justificat neprezentarea lor, acțiunile acestuia se consideră ca neexecutarea cerințelor citației, precum și ca împiedicarea activității Serviciului Fiscal de Stat la efectuarea controalelor.
Astfel, asupra cazului nominalizat, va fi pronunțată decizia de aplicare a sancțiunii fiscale pentru neexecutarea cerințelor citației, conform prevederilor art. 253 alin. (5) din Codul fiscal, și respectiv cu aplicarea sancțiunii pentru împiedicarea activității SFS la efectuarea controlului fiscal conform prevederilor art. 253 alin. (1) din Codul fiscal.
În acest caz, nu se va emite o citație nouă privind solicitarea repetată de a prezenta documentele necesare pentru efectuarea controlului, dar se vor întreprinde măsurile stipulate în pct. 31-33 din Regulament.
31. În cazul în care contribuabilul ignoră cerințele citației, în temeiul unei decizii scrise a conducerii Serviciului Fiscal de Stat (DIC) funcționarii fiscali se deplasează la adresa juridică și/sau la adresa sediului specificat în documentele de constituire sau documentele fiscale de care dispune Serviciul Fiscal de Stat pentru efectuarea controlului fiscal. Dacă se constată că contribuabilul nu se află la adresa sediului/subdiviziunii declarate la Serviciul Fiscal de Stat, funcționarii fiscali întocmesc un act de constatare faptică, în care se descriu clar datele (data, ora, locul, participanții confirmarea proprietarului imobilului că contribuabilul nu se află pe adresa declarată etc.) și faptele real constatate.
32. În scopul determinării persoanei care se află la adresa indicată, precum și pentru a stabili alte fapte, se solicită ajutorul proprietarului imobilului - proprietate privată, polițistului de sector, a vecinilor, fără a fi divulgate datele cu caracter personal. Actul de constatare faptică se întocmește pe formular cu regim special și se semnează de către toți participanții, inclusiv martorii.
La actul de control urmează a fi anexată confirmarea proprietarului imobilului privind lipsa contribuabilului pe adresa dată și alte probe (imagini foto, video, confirmare privind încheierea de contracte, precum, și de reziliere a acestora etc.).
33. Dacă contribuabilul în baza citației nu se prezintă fără motiv la Serviciul Fiscal de Stat și nu este găsit la adresa juridică, funcționarii fiscali, vor constata încălcarea de neaflare la adresa declarată și vor aplica sancțiuni potrivit art. 255 din Codul fiscal iar ulterior vor suspenda operațiunile la conturile bancare conform prevederilor art. 229 din Codul fiscal.
Concomitent, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să anuleze de sine stătător înregistrarea contribuabilului TVA conform art. 113 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal.
34. În cazul în care contribuabilul nu s-a prezentat conform citației și oficiul poștal a restituit avizul de recepție /livrare/de plată/ de înscriere, cu mențiunea de nerecepționare a acestuia de către contribuabilul citat, funcționarul fiscal în termen de 5 zile lucrătoare, va iniția procedura de comunicare a citației conform art. 129^1 din Codul fiscal.
35. Comunicarea prin publicitate a citației se efectuează în modul stabilit la art. 129^1 din Codul fiscal și în actele cu caracter intern ale Serviciului Fiscal de Stat.
36. Comunicarea prin publicitate a citației se efectuează ținând cont de termenul de 15 zile calendaristice, prevăzute la art. 129^1 alin. (4^2) din Codul fiscal, precum și de termenul de 3 zile lucrătoare prevăzute la art. 226 alin. (3) lit. b) din Codul fiscal.
37. În caz dacă contribuabilul vădit nu recepționează corespondența SFS remisă prin intermediul Î.S. "Poșta Moldovei" sau prin poșta electronică, se va purcede la comunicarea actelor prin publicitate conform art. 129^1 din Codul fiscal.
38. În cazul în care contribuabilul din motive obiective (boală, delegație, concediu etc.) cere amânarea efectuării controlului fiscal pe o perioadă determinată de timp, dacă nu există alte informații suspecte, în baza unei cereri oficiale, amânarea termenului de efectuare a controlului fiscal poate fi acceptată de conducerea Serviciului Fiscal de Stat respectiv, cu informarea în scris a contribuabilului. Solicitarea contribuabilului, cu viza conducerii Serviciului Fiscal de Stat privind acceptarea acesteia, se anexează la materialele controlului.
39. Înainte de inițiere a controlului fiscal la fața locului, cu excepția controlului efectuat prin metoda de verificare operativă, funcționarul fiscal va perfecta în SI SFS, Planul de control, care va conține aspectele ce urmează a fi verificate în cadrul controlului, în funcție de obiectul controlului și metoda de verificare utilizată (**anexa nr.2**). Planul de control se aprobă de către șeful (șeful adjunct) al direcției.
40. În vederea executării prevederilor art. 8 alin. (3) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, pentru controalele fiscale din listele de controale lunare, efectuate

atât prin metoda de verificare totală, tematică, cât și efectuate prin metoda de verificare operativă, se va asigura întocmirea ***notei de motivare a controlului neplanificat*** (**anexa nr. 40**), care se va anexa la Decizia privind inițierea controlului.
Nota de motivare privind inițierea controlului va conține informația aferentă temeiului inițierii controlului fiscal, precum riscurilor întrunite de către contribuabil, care au servit temei pentru inițierea acțiunilor de control fiscal.
Nota de motivare se aprobă de către șeful subdiviziunii responsabile de control, și se comunică contribuabilului și se atașează în SIA „Sistem de management al cazurilor".
Nota de motivare urmează a fi comunicată contribuabilului odată cu Decizia privind inițierea controlului, prin înmânare/expediere prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat. Persoana cu funcție de răspundere confirmă primirea copiei acesteia prin aplicarea semnăturii sau recepția acesteia în cutia poștală.

Inițierea controlului fiscal la fața locului

41. În cazul în care funcționarul fiscal a întreprins toate măsurile expuse mai sus și alte procedee, în funcție de caz, acesta va purcede la efectuarea controlului fiscal propriu-zis fiind obligat să prezinte contribuabilului DIC, Nota de motivare și legitimația de serviciu. Funcționarul fiscal, va înmâna contribuabilului o copie a DIC și a Notei de motivare a controlului neplanificat contra semnătură.
42. În cazul în care contribuabilul nu dispune de sediu sau adresa juridică coincide cu adresa domiciliului, Serviciului Fiscal de Stat efectuează controlul fiscal în incinta Serviciului Fiscal de Stat fiind ridicate documentele contribuabilului în conformitate cu prevederile art. 145 din Codul fiscal.
43. În cazul în care în cadrul controlului fiscal contribuabilul refuză să prezinte sau nu prezintă la prima cerere documentele solicitate de către funcționarul fiscal pentru efectuarea acestuia, și sau neexecutarea cerințelor din citația remisă de către SFS, se întocmește un act de control în care va fi specificat acest fapt „**a refuzat prezentarea documentelor, informațiilor**".
Ulterior, fiind aplicate de către Serviciul Fiscal de Stat prevederile art. 253 alin. (1) și după caz art. 253 alin. (5) din Codul fiscal.
44. În condițiile în care se constată lipsa, sustragerea, pierderea s-au distrugerea documentelor contabile, care în consecință duce la imposibilitatea efectuării controlului fiscal, se va ține cont de următoarele:
1) Începând cu 1 ianuarie 2019, în conformitate cu prevederile *art. 17 alin. (4) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017*, contribuabilul este obligat să le restabilească în termen de **trei luni de la constatare**.
2) În cazul în care lipsa, sustragerea, pierderea sau distrugerea documentelor contabile s-au depistat doar la momentul efectuării controlului fiscal, ținându-se cont de prevederile articolul menționat supra, funcționarii fiscali vor informa conducerea SFS despre acest fapt, prin întocmirea unei notei raport, solicitând suspendarea controlului, pentru termenul de maxim 3 luni, în temeiul art. 17 alin. (4) din Legea nr.287/2017.
3) În cazul în care se atestă circumstanțe că contribuabilul a știut despre lipsa, sustragerea, pierderea sau distrugerea documentelor contabile, și a expirat deja cele 3 luni prevăzute de legislație, iar contribuabilul nu a parcurs la restabilirea evidenței contabile, SFS în cadrul controlului inițiat va parcurge la estimarea obligațiilor fiscale prin metode și surse indirecte conform prevederilor art. 189 și 225 din Codul fiscal cu aplicarea sancțiunii potrivit prevederilor art. 257 alin. (5) din Codul fiscal.
4) În cazul în care în cadrul controlului fiscal se stabilește că documentele contabile lipsesc, sunt pierdute, sustrase sau distruse, și contribuabilul a întreprins parțial măsurile de restabilire prevăzute de legislație, iar termenul de 3 luni de la constatarea faptului de către contribuabil nu a expirat, SFS urmează să suspende controlul fiscal, pentru perioada indicată de către funcționarii fiscali în nota raport înaintată conducerii SFS, termenul căreia nu va depăși 3 luni de la data constatării de către contribuabil.
5) În cazul obligațiilor fiscale estimate prin metode și surse indirecte în cadrul controlului, fără a fi suspendat controlul, ulterior potrivit art. 189 alin. (2) SFS recalculează obligațiile fiscale după restabilirea evidenței în conformitate cu legislația sau după prezentarea documentelor respective, prin efectuarea controlului fiscal repetat. Recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și surse indirecte se efectuează doar în cazul în care contribuabilul a restabilit evidența și a prezentat actele SFS

nu mai tarziu de un an din data aducerii la cunoștință a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației adoptată în baza actului unde obligațiile au fost calculate prin metode și surse indirecte. Astfel, în contextul aplicatibilității termenului de un an, decizia de încălcare a legislației fiscale aferent controlului prin metode și surse indirecte emisă și comunicată până la 01.01.2023 are un caracter definitiv, prin urmare, termenul de un an, introdus prin Legea nr. 356/2022, urmează a fi calculat începând cu 01.01.2023.

45. Pentru efectuarea controlului fiscal la fața locului este necesară participarea a cel puțin doi funcționari fiscali. La decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat, controalele fiscale la fața locului, cu grad de complexitate mai redus, efectuate prin metoda de verificare tematică și verificare prin contrapunere, cu excepția restituirii sumelor TVA și accize din buget, pot fi efectuate de către un singur funcționar fiscal.

CAPITOLUL IV. TEHNICILE DE EFECTUARE A CONTROLULUI FISCAL

46. Prezentul compartiment conține principiile generale de efectuare a controlului fiscal cu descrierea tehnicilor principale prin care acesta poate fi exercitat. Astfel, conform art. 214 alin.(3) din Codul fiscal, controlul fiscal la fața locului poate fi organizat și efectuat prin următoarele metode și operațiuni: verificarea faptică, verificarea documentară, verificarea totală, verificarea parțială, verificarea tematică, verificarea operativă, verificarea prin contrapunere.

47. Reieșind din diversitatea metodelor descrise în Titlul V al Codului fiscal de efectuare a controlului fiscal la fața locului, se constată că în majoritatea cazurilor efectuarea acestuia nu poate fi realizată strict numai după o anumită metodă. Respectiv, în cadrul efectuării controlului fiscal printr-o anumită verificare poate să apară necesitatea efectuării și altei verificări, cum ar fi: efectuarea verificării faptice implică nemijlocit efectuarea unei părți considerabile din verificarea documentară, verificarea operativă implică efectuarea unei eventuale combinări dintre verificarea documentară și cea faptică etc. În cazul în care se impune efectuarea controlului fiscal la fața locului, urmează a fi specificată metoda de bază de efectuare a controlului fiscal cu specificarea suplimentară, după caz, și a altor metode de verificări.

48. Oricare control fiscal la contribuabil se finalizează cu întocmirea și semnarea actului de control pe blanchetă de strictă evidență, conform modului stabilit.

49. Serviciul Fiscal de Stat are obligația să exercite controlul fiscal în așa fel încât să afecteze cât mai puțin desfășurarea activităților curente ale contribuabililor. Pe întreaga durata a controlului fiscal, funcșionarii fiscali au obligația să acționeze cu profesionalism, dovedind corectitudine și obiectivitate în relațiile cu contribuabilii controlați și cu celelalte persoane cu care vin în contact pe parcursul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu. În cazul în care, în cadrul efectuării controlului, apar situații de conflict care pun în pericol viața sau sănătatea funcționarilor fiscali, aceștea vor apela imediat la organele Ministerului Afacerilor Interne, cu informarea concomitentă a Direcției responsabilă de securitatea internă și anticorupție a SFS.

50. În cadrul efectuării controlului, funcționarii fiscali urmează să se conducă de prevederile Codului fiscal, altor acte normative în vigoare, prezentului Regulament și materialelor explicativ-instructive ale SFS.

51. Concomitent, în cadrul efectuării controlului funcționarii fiscali responsabili de efectuarea controlului, exercitându-și drepturile și realizându-și obligațiile prevăzute de legislația în vigoare, întocmesc procese-verbale de constatare a contravențiilor asupra contravenientului, potrivit prevederilor Codului contravențional, evidența cărora se ține de subdiviziunile competente ale Serviciului Fiscal de Stat.

52. În cadrul efectuării controlului fiscal se utilizează Fișele de verificare. Modelul fișelor de verificare este prevăzut în **anexele nr. 38** și **39** la Regulament.

Verificarea faptică

53. Controlul fiscal prin verificare faptică, conform prevederilor art. 217 din Codul fiscal, constă în observarea directă a obiectelor, proceselor și fenomenelor, în cercetarea și analiza activității contribuabilului.

54. Obiectul controlului fiscal prin verificarea faptică constituie acțiunile și inacțiunile contribuabilului, adică ceea ce era obligat să efectueze și nu a efectuat, faptele reale aferente activității contribuabililor sub aspectul respectării (estimării) obligațiilor fiscale precum și veridicitatea faptelor, procedeelor și datelor declarate.

55. Subiectul verificării faptice îl reprezintă persoanele fizice și/sau juridice care desfășoară activitate de întreprinzător sau au în proprietate obiecte impozabile, adică sunt deținători și/sau realizatori ai obiectelor impozabile și care, conform legislației, sunt supuse calculării și achitării impozitelor, taxelor, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și altor plăți obligatorii la buget.

56. Verificarea faptică are sarcina de a constata faptele, pozițiile, situațiile în care contribuabilii nu furnizează Serviciului Fiscal de Stat date și informații veridice, nu reflectă în contabilitate toate tranzacțiile economico-financiare efectuate sau le reflectă cu devieri față de realitate.

57. Controlul fiscal prin verificare faptică reprezintă constatarea la fața locului a obiectelor, operațiilor și faptelor reale sau lipsa lor și, respectiv, este utilizat pentru verificarea, stabilirea și urmărirea unor situații concrete. Acesta este efectuat de către funcționarii fiscali, prin deplasarea la locurile unde sunt desfășurate activitățile: sediu, secții, ateliere, sectoare, laboratoare, magazine, birouri, depozite, gestiuni etc.

58. În cadrul controalelor fiscale prin verificare faptică sunt verificate atât situațiile care sunt reflectate în documentele contabile, cât și situațiile care nu rezultă din acestea, și anume:

1) dacă este prezentată, după caz, informația despre subdiviziunile structurale ale contribuabilului (filiale, depozite, magazine, secții de producție, puncte comerciale etc.) și veridicitatea acestor informații, cât, și corectitudinea prezentării/declarării acestei, potrivit art. 161 alin. (8) din Codul fiscal;

2) bunurile care se produc, marfa care se comercializează și locul producerii sau comercializării acestora, procesul tehnologic, numărul de personal implicat în executare anumitor etape din procesul tehnologic, datele contoarelor de consum a energiei electrice, apei, gazului, etc.;

3) volumul real al producției, mărfurilor, numărul de angajați etc.;

4) alte situații neclare care apar în procesul efectuării controlului fiscal;

5) dispunerea de acte permisive, dispunerea de echipamente de casă și de control la efectuarea decontărilor în numerar, constatarea stocului real de mărfuri și altor active circulante, etc.

59. Verificările faptice pot fi exercitate în procesul de aplicare și a altor metode de efectuare a controlului fiscal la fața locului sau în cazurile în care se dispune de informații aferente unor încălcări comise de către contribuabil, care în consecință au condus la nerespectarea legislației fiscale.

60. Controlul fiscal prin verificare faptică poate fi efectuat în scopul verificării existenței unui anumit post de activ cum ar fi, mijloacele bănești în/din caseta (sertarul) pentru bani a mașinii de casă și control/imprimantei fiscale; dacă mijloacele fixe, tehnica, diferite utilaje sunt folosite în activitatea de întreprinzător și nu în scopurile personale; existența de facto a acestora; darea în exploatare a unor obiecte etc.

61. De regulă, pentru efectuarea verificării faptice este necesară participarea a cel puțin doi funcționari fiscali, verificarea fiind efectuată în prezența persoanelor cu funcții de răspundere și/sau altor persoane cu funcții de răspundere, gestionare ale subiectului impunerii, în limitele competenței lor.

62. În cazul în care contribuabilul sau persoanele cu funcții de răspundere, gestionare ale subiectului impunerii, în limitele competenței lor lipsesc sau nu permit accesul la efectuarea controlului fiscal, funcționarii fiscali pot implica, după caz, martori. Colaboratorii organelor de drept, de regulă polițistul de sector, pot fi antrenați în calitate de martori. În caz dacă martorii nu pot fi găsiți, atunci unul din funcționarii fiscali întocmește actul, iar celălalt, împreună cu șoferul sau alt angajat al SFS, pot fi luați ca martori.

Martorii vor confirma/infirma faptele stabilite în actul de control, asumându-și răspunderea prevăzută de lege pentru prezentarea de date și informații false sau eronate, fiind atenționați referitor la răspunderea penală prevăzută de art. 312 din Codul penal, pentru declarații mincinoase, concluzii false.

63. Funcționarii fiscali urmează să solicite explicații și/sau mărturii și alte probe relevante (**anexa nr. 3**) în scris de la persoanele responsabile ale contribuabilului și alte persoane (angajați, martori) care ar putea să contribuie la clarificarea situațiilor neclare ce apar în cadrul controlului fiscal efectuat atât prin verificare faptică cât și prin alte metode.

64. După efectuarea controlului fiscal prin verificare faptică se întocmeşte actul de control în prezenţa şi cu participarea persoanelor cu funcţii de răspundere ale contribuabilului. În cazul în care contribuabilul sau persoanele indicate lipsesc sau nu permit accesul la efectuarea controlului fiscal, actul de control se expediază acestuia recomandat prin intermediul Poştei Moldovei la adresa juridică, concomitent, şi prin intermediul poştei electronice (cutia poştală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS pentru contribuabilii specificaţi la art. 187 alin. (2^1) din Codul fiscal). În cazul nerecepţionării se vor întreprinde acţiuni conform art.129^1 din Codul fiscal.

65. Dacă în cadrul verificărilor faptice sunt depistate unele încălcări ale drepturilor consumatorilor (calitatea produselor, termenele de valabilitate expirate, termenele expirării actelor permisive etc.), funcţionarii fiscali vor consemna aceste încălcări în actul de control cu informarea organelor competente. Dacă fenomenele respective au influenţat modificarea obligaţiei fiscale, atunci se indică şi norma fiscală care a fost încălcată de către contribuabil.

66. În cazurile în care necesitatea efectuării verificărilor faptice a apărut în procesul efectuării altor verificări, rezultatele verificărilor faptice se vor include în mod obligatoriu în actul de control fiscal de bază şi vor fi reflectate printr-o decizie unică, cu excepţia situaţiei când în actul de control faptic au fost constatate încălcări pentru care apare necesitatea aplicării amenzilor şi, ca urmare, emiterea deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei.

67. Dacă în rezultatul verificării faptice s-a constatat că informaţia despre sediul şi adresa subdiviziunilor subiectului, înregistrat în calitate de contribuabil al TVA, este neveridică, Serviciul Fiscal de Stat, în temeiul actului de control, emite decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei privind aplicarea sancţiunii pentru încălcarea normei, fiind în drept să aplice, concomitent, şi prevederile art. 113 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal. Pentru anularea contribuabilului din calitatea de plătitor TVA se va emite decizie separată.

Verificarea documentară

68. Verificarea documentară, conform prevederilor art. 218 din Codul fiscal, constă în confruntarea dărilor de seamă fiscale, documentelor de evidenţă şi altei informaţii prezentate de contribuabil cu documentele şi cu informaţiile referitoare la acesta de care dispune organul care exercită controlul fiscal.

69. Obiectul verificării documentare constă în examinarea modului în care se efectuează sau s-a efectuat calcularea şi achitarea impozitelor, taxelor, primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi altor plăţi şi a modului cum se respectă principiile stabilite de ţinere a contabilităţii, pentru relevarea abaterilor, delapidărilor, deficienţelor ce au influenţat obligaţia fiscală.

70. Subiectul verificării documentare îl reprezintă persoanele care sunt înregistrate sau neînregistrate în modul stabilit de legislaţie şi practică activitate de întreprinzător sau alte activităţi, care duc la obţinerea unor venituri sau au drept scop obţinerea unor venituri, adică sunt deţinătoare şi/sau realizatoare ale obiectelor impozabile şi care, conform legislaţiei, sunt supuse achitării impozitelor, taxelor, altor plăţi obligatorii la buget.

71. Esenţa verificării documentare constă în verificarea şi confruntarea datelor din dările de seamă fiscale aferente calculării şi achitării impozitelor, taxelor, primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi altor plăţi obligatorii prezentate de contribuabili cu datele obţinute de facto de către funcţionarii fiscali în cadrul controlului fiscal din diferite surse.

72. Verificării documentare se supun documentele primare şi contabile, documentele bancare, dările de seamă fiscale şi statistice, informaţiile din alte surse (ale Serviciului Vamal, Biroului Naţional de Statistică, I.P. „Agenţia Servicii Publice", etc.), din alte documente ale subiectului economic (ordine, planuri, contracte, devize etc.) aferente determinării şi onorării de către acesta a obligaţiilor fiscale. Totodată, în cadrul verificării documentare sunt utilizate şi alte informaţii de care dispune organul de control în vederea stabilirii corectitudinii determinării şi achitării de către subiectul supus controlului a obligaţiilor fiscale la buget.

73. În cadrul verificării documentare se vor supune examinării toate documentele justificative obținute de către funcționarii fiscali aferente operațiunilor examinate sau a mai multor în funcție de caz, în contrapunere cu dările de seamă fiscale.
74. Controlul fiscal prin verificare documentară solicitat de către contribuabil privind restituirea TVA, accizelor, impozitului pe venit din buget și/sau lichidarea, reorganizarea și suspendarea activității pe un termen de 3 ani a acestuia se efectuează în baza cererii oficiale depuse la Serviciul Fiscal de Stat.
75. În scopul aprecierii integrale a aspectelor ce influențează verificarea documentară funcționarii fiscali verifică:

1) executarea de către contribuabili a obligațiilor de înregistrare sau modificare a întreprinderii ținând cont de prevederile Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi și ale Codului fiscal. Se verifică dacă contribuabilul practică genurile de activitate determinate de legislație care necesită acte permisive pentru genul de activitate corespunzător și, respectiv, valabilitatea acestora;

2) respectarea modului de organizare și ținere a contabilității conform legislației, și anume respectarea Legii contabilității și raportării financiar nr. 287/2017 (în vigoare începând cu 1 ianuarie 2019) și a Standardelor Naționale de Contabilitate nr. 118/2013 (în vigoare din 1 ianuarie 2014) și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 238/2008;

3) contractele care au fost încheiate de contribuabil, fiind analizat modul de întocmire a acestora, denumirea și obligațiile părților, modul și termenele de realizare a contractelor etc. și corectitudinea reflectării operațiunilor economico-financiare aferente contractelor în contabilitatea entității sub aspectul determinării și onorării obligațiilor fiscale;

4) respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 294/1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 406/1997 în partea ce ține de evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente cu regim special (primite, utilizate și cele din stoc).

Verificarea totală

76. Controlul fiscal prin verificare totală, conform prevederilor art. 219 din Codul fiscal, se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului asupra tuturor actelor și operațiunilor de determinare a obiectelor (bazei) impozabile și de stingere a obligațiilor fiscale în perioada de după ultimul control fiscal. Însă, ținând cont de prevederile art. 264 din Codul fiscal, această tehnică de control reprezintă analiza unei întregi activități a contribuabilului prin studierea și verificarea integrală a documentelor acestuia pe o perioadă determinată de timp.
77. Această metodă de efectuare a controlului fiscal se va utiliza în special la controalele fiscale în cadrul cărora este necesară verificarea integrală a obligațiilor contribuabilului față de toate bugetele de toate nivelurile.
78. Controlul fiscal prin verificare totală va fi efectuat pe o perioadă de gestiune de minim un an fiscal. În cadrul determinării termenului de efectuare a controlului se va ține cont de prevederile Capitolului III al prezentului Regulament. În cazul în care actele normative prevăd alte perioade, se aplică prevederile actelor respective.
79. În cadrul verificării totale funcționarul fiscal urmează să verifice toate impozitele și taxele de care contribuabilul este și/sau a fost plătitor sau urma a fi plătitor, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, cu excepția plăților care nu sunt administrate de Serviciul Fiscal de Stat.
80. Verificarea totală include și particularități ale verificării documentare și, în același timp, ale celei faptice etc., și constă în verificarea modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală. Totodată, în cadrul verificării totale, în funcție de apariția necesității, vor fi utilizate și alte tipuri de verificări (spre exemplu: verificarea prin contrapunere, operativă). Respectiv, la efectuarea verificării totale se va ține cont de prevederile stipulate aferente verificărilor prin intermediul cărora se exercită aceasta.
81. În materialele controlului efectuat vor fi reflectate toate impozitele, taxele și alte plăți fiscale și non fiscale cu specificarea rezultatelor separat pe fiecare tip de impozit, taxă și alte plăți fiscale și non fiscale, *fără a se limita la fraze de ordin general, cum ar fi: la TVA încălcări nu au fost depistate.* Este necesară descrierea succintă a operațiunilor efectuate de contribuabil specificând ulterior sumele

aferente bugetului cu indicarea bazei impozabile. În continuare sunt descrise unele din principalele aspecte care trebuie reflectate în actul de control fiscal pe fiecare impozit și taxă în parte în cazul în care nu sunt depistate încălcări:

1) ***Impozitul pe venit obținut din activitatea de întreprinzător, activitatea profesională și activitatea independentă***. La acest compartiment de către funcționarul fiscal se va întocmi tabelul cu indicatorii Raportului privind rezultatele financiare ale contribuabilului pe perioada supusă controlului (**anexa nr. 4**), care se va imprima pe blancheta actului de control de strictă evidență. Raportul va conține datele contribuabilului, datele controlului fiscal și devieri în corelare cu declarațiile forma VEN, UNIF, DAJ, DASS, SIMM; și dările de seamă forma IVAO. În cadrul efectuării controalelor se vor verifica documentele contabile, conturile contabile în contrapunere cu informațiile deținute din alte surse, și alte acțiuni după caz, în contapunere cu darea de seamă prezentată. Deasemenea se vor verifica aspectele fiscale în corespundere cu prevederile *Hotărârii Guvernului nr. 693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit*. În cazuri de suspiciuni asupra obiectului impunerii se va solicita efectuarea controalelor prin contrapunere la contragenți (în cazul când contragenții sunt persoane nerezidente, conform prevederilor tratalelor internaționale se va solicita informațiile corespunzătoare).

În cazul în care contribuabilul a obținut pierderi mai multe perioade consecutiv, funcționarul fiscal urmează să descrie concret cauza acestor pierderi urmând să întreprindă în caz de necesitate următoarele măsuri:

a) controale fiscale cu verificare prin contrapunere;
b) inventarierea stocurilor de mărfuri și materiale, mijloace fixe și altor active circulante;
c) efectuarea verificărilor relațiilor cu persoanele interdependente/afiliate, conform prevederilor art. 21 alin. (6), art. 24 alin. (8) și art. 99 din Codul fiscal;
d) verificarea de facto a costului unei unități de producție ținând cont de volumul de resurse energetice consumate, altor resurse și materiei prime;
e) efectuarea unei verificări faptice prin observarea directă a procesului tehnologic, consumului de resurse umane/materiale/energetice.

În cazul în care contribuabilul a beneficiat de facilități fiscale, se vor descrie rezultatele verificării respectării tuturor cerințelor prevăzute de legislație.

2) ***Impozitul pe venit reținut la sursa de plată***. La acest capitol funcționarul fiscal va verifica dările de seamă forma IPC și TAXI, precum și notele informative forma IALS, ISAPTI, și INR. Ca urmare se va descrie succint despre: corectitudinea acordării scutirilor la impozitarea veniturilor salariale, numărul de angajați, impozitul pe venit reținut din salariu și achitat la buget și veridicitatea notelor de informare prezentate și care urmau a fi prezentate în conformitate cu prevederile art. 92 din Codul fiscal, verificând înscrierile din contul curent detaliat al contribuabilului. Totodată, se va verifica corectitudinea aplicării prevederilor art. 88-91 din Codul fiscal, precum și a altor acte normative privind reținerea impozitului pe venit la sursa de plată, în corelare cu prevederile art. 90 și 90^1 din Codul fiscal.

În cazul în care, prin control se va depista, necalcularea și neachitarea la buget a impozitului pe venit din venitul de la vânzarea activelor de către persoana fizică, funcționarii fiscali vor verifica aspectele date ținând cont și de prevederile art. 182 alin. (2).

Funcționarul fiscal va verifica corectitudinea acordării scutirilor și impozitării veniturilor salariale calculate angajaților parcurilor pentru tehnologia informației, conform prevederilor Titlului X din Codul fiscal „Alte regimuri fiscale", precum și angajaților agenților economici a căror activitate de bază este realizarea de programe, în conformitate cu art. 24 alin. (21) din Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal.

În cazul în care prin control se constată calcularea salariilor inferioare celor medii stabilite pe ramuri de activitate, funcționarii fiscali vor solicita explicații de la angajați, iar în cazurile necorespunderii datelor din explicațiile angajaților cu cele înscrise în evidența contabilă pe segmentul dat, funcționarii fiscali urmează să recalculeze impozitele, contribuțiile de asigurări sociale și primele de asigurare obligatorii de asistență medicală.

3) ***Taxa pe valoarea adăugată***. La acest capitol funcționarul fiscal va verifica declarația privind TVA și anexele la declarația privind TVA nr. 1 „Lista facturilor fiscale primite" (forma TVA FACT) și nr. 2 „Lista facturilor fiscale eliberate" (forma TVA LIVR) și se va contrapune informația cu datele

prezentate de furnizori și beneficiari. După caz, funcționarii fiscali în actul de control fiscal vor fixa momentul înregistrării contribuabilului ca în calitate de subiect al impunerii cu TVA, în baza cărui articol al Codului fiscal a fost înregistrat acesta la Serviciul Fiscal de Stat ca plătitor de TVA, numărul certificatului de înregistrare, dacă se țin registrele de evidență a procurărilor și livrărilor conform modului stabilit etc.
În cazul în care agentul economic a fost înregistrat ca plătitor de TVA în perioada supusă controlului fiscal, în act se va specifica respectarea condițiilor de înregistrare a subiectului impozabil în conformitate cu prevederile art. 112 din Codul fiscal.
De asemenea, în toate cazurile se va întocmi tabela privind corectitudinea calculării și achitării în buget a TVA (**anexa nr. 5**), care se va imprima pe blancheta actului de control de strictă evidență. În act se vor menționa rezultatele contrapunerii datelor din contabilitate și din documentele primare cu informațiile din Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, specificând, după caz, dacă au fost efectuate verificări prin contrapunere.
În act obligatoriu se va descrie motivele formării și menținerii sumelor TVA spre deducere.
În cazul anulării înregistrărilor contribuabililor în calitate de subiecți impozabili cu TVA în act se vor indica concret cauzele corespunzătoare cu referință la articolele respective din Codul fiscal.
În cazul deținerii patrimoniului, în actul de control privind anularea ca plătitor de TVA, se va descrie obligațiile agentului economic cu referire la calcularea sumei TVA de la patrimoniul deținut, fiind obligat să prezinte ultima declarație TVA. În cazul în care, agentul economic nu a prezentat ultima declarație TVA și/sau a prezentat-o fără calcularea TVA de la patrimoniul deținut, funcționarul fiscal reponsabil care a exercitat controlul fiscal va întocmi o notă conducerii SFS, pentru efectuarea controlului și calcularea sumelor TVA aferente patrimoniului deținut la momentul anulării.
Alăturat, urmează a fi efectuate verificări în vederea identificării relațiilor specifice stabilite între furnizor și cumpărător (beneficiar).
În cadrul verificării se vor examina sumele încasate la contul bancar în scopul stabilirii corectitudinii calculării TVA de la plățile primite în avans.
În cazul exportului mărfurilor se va menționa respectarea de către contribuabil a Legii nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe.
4) ***Accize.*** La acest capitol funcționarul fiscal va verifica declarațiile privind accizele și declarația privind suma accizelor calculate la stocul de mărfuri supuse accizelor în cazul schimbării cotei accizelor, atribuite la pozițiile tarifare, menționate la art.125 alin. (1) din Codul fiscal darea de seamă TBDSA-15. După caz, se va stipula în act data înregistrării ca antrepozitar autorizat, numărul certificatul de înregistrare, etc. În cadrul controalelor la subiecții antrepozitari autorizați se va efectua inventarierea timbrelor de acciz. În cazul agenților economici care produc și/sau procură distilate pe bază de vin se va verifica respectarea prevederilor Regulamentului privind procedura de beneficiere de scutire de accize a distilatelor obținute pe bază de vin, aprobat prin Hotarârea Guvernului nr. 847/2014. De asemenea, se va verifica respectarea condițiilor de scutire a accizelor în conformitate cu prevederile art. 124 alin. (15) și alin. (16) din Codul fiscal. Se va descrie volumul mărfurilor supuse accizelor, dacă se ține registrul de evidență a mărfurilor supuse accizelor, locul aflării antrepozitului fiscal, respectarea schemei de mișcare a mărfurilor accizate prevăzute între antrepozitele fiscale. În cazul exportului mărfurilor accizate se va menționa respectarea de către contribuabil a Legii nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe.
5) ***Impozitul pe bunurile imobiliare.*** La acest impozit dacă contribuabilul dispune de bunuri imobiliare, se va specifica: în baza cărui drept deține imobilul (specificat la art. 277 din Codul fiscal); destinația bunurilor imobiliare; suprafața; valoarea estimată/contabilă/cadastrală; locul amplasării; după caz, gradul de finisare a construcției; dacă imobilul este dat în locațiune sau chirie se va stipula în baza cărui contract și perioada preconizată de dare locațiune sau chirie a imobilului. Obligatoriu se va verifica corectitudinea aplicării cotei la impozitul pe bunuri imobiliare. De asemenea se va specifica impozitul calculat și achitat de către contribuabil și beneficierea de facilități fiscale sau reduceri ale impozitului.
6) ***Impozitul funciar.*** Se indică datele privind: suprafața terenurilor; destinația; locul amplasării; în baza cărui drept deține terenurile (specificat la art. 277 din Codul fiscal); în cazul terenurilor agricole se va indica bonitatea. De asemenea se va specifica impozitul calculat și achitat de către contribuabil.

7) ***Taxele locale*** reprezintă plățile obligatorii, efectuate la bugetul unității administrativ-teritoriale. În cazul în care contribuabilul este plătitor de taxe locale, se va specifica: baza impozabilă, taxa calculată și cea achitată.

Cotele concrete a taxelor locale se stabilesc prin Deciziile consiliul local privind aplicarea taxelor locale pe teritoriul administrat, care pot fi vizualizate pe pagina web a SFS, /SFS.md>Informații publice>Decizii privind cotele impozitelor și taxelor locale/.

Obiectele impunerii și baza impozabilă include:

a) la *taxa pentru amenajarea teritoriului* – numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și, suplimentar:

– în cazul întreprinderilor individuale și gospodăriilor țărănești (de fermier) – fondatorul întreprinderii individuale, fondatorul și membrii gospodăriilor țărănești (de fermier);

– în cazul persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției – numărul de persoane abilitate prin lege pentru desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției;

b) la *taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale* – bunurile declarate la licitație sau biletele de loterie emise;

c) la *taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)* – serviciile de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare;

d) la *taxa de aplicare a simbolicii locale* – produsele fabricate cărora li se aplică simbolica locală;

e) la *taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii* – unitățile care, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, corespund activităților expuse în anexa nr. 1 la Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, cât și în baza Deciziilor consiliul local privind aplicarea taxelor locale pe teritoriul administrat. Totodată, se va contrapune cuantumul taxei stabilite prin notificările eliberate de către autoritățile publice locale;

f) la *taxa de piață* – suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor;

g) la *taxa pentru cazare* – serviciile de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare;

h) la *taxa balneară* – biletele de odihnă și tratament;

i) la *taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)* – unitatea de transport, în funcție de numărul de locuri;

j) la *taxa pentru parcare* – suprafața parcării;

k) la *taxa de la posesorii de câini* – numărul câinilor aflați în posesiune pe parcursul unui an;

n) *la taxa pentru parcaj* – locul de parcaj special amenajat pe domeniul public și autorizat de autoritatea administrației publice locale, utilizat pentru staționarea unității de transport pe un anumit termen;

p) la *taxa pentru salubrizare* – numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu;

q) la *taxa pentru dispozitivele publicitare* – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioară.

8) *Taxele pentru resursele naturale*

În actul de control se va menționa dacă contribuabilul este subiect al impunerii cu taxe pentru resursele naturale.

Sistemul taxelor pentru resursele naturale și obiectul impunerii acestora include:

a) taxa pentru apă – *a^1)* volumul de apă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane;

a^2) volumul de apă potabilă din orice sursă în scopul îmbutelierii;

a^3) volumul de apă minerală extrasă;

a^4) volumul de apă utilizată de hidrocentrale;

b) taxa pentru extragerea mineralelor utile – volumul mineralelor utile extrase în perioada fiscală;

c)taxa pentru folosirea subsolului - spațiile subterane folosite în scopul construcției obiectivelor subterane, precum și construcțiile subterane exploatate de către subiecții impunerii.

9) ***Taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului***. În actul de control se va specifica categoria mărfurilor; dacă contribuabilul produce/importă/procură de la persoane fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al acesteia mărfurile respective; cota taxei; baza impozabilă a mărfurilor; data plății taxei, mărfurile scutite de taxa respectivă.

10) Taxa pentru poluare pentru emisiile și deversările de poluanți și depozitarea deșeurilor. În actul de control se va verifica darea de seamă (Formularul EMPOLDEP19) prezentată de către agentul economic.

11) ***Taxele rutiere***. În caz dacă contribuabilul este plătitor de taxe rutiere, se vor specifica autovehiculele înmatriculate permanent sau temporar în Republica Moldova (autovehiculele care se află în posesia subiectului impunerii la data apariției obligației de achitare a taxei și care figurează la bilanțul întreprinderii, caracteristicile tehnice ale autovehiculului, specificate în certificatul de înmatriculare al acestuia, sarcină masică pe axă, capacitatea cilindrică a motorului capacitatea autobuzelor (numărul de locuri și numărul de identificare (codul VIN)) și se va determina mărimea, modul și termenele de achitare integrală a acestor taxe.

Sistemul taxelor rutiere include:

a) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova;

b) taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta);

c) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise;

d) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj;

e) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare;

f) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere;

12) ***Contribuțiile datorate bugetului asigurărilor sociale de stat***. Actul de control va conține aprecierea corectitudinii calculării și virării de către agenții economici a contribuțiilor datorate bugetului asigurărilor sociale de stat. Verificarea se va efectua în contrapunere indicatorii din dările de seama forma IPC și forma IALS.

13) ***Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală.*** Actul de control va conține corectitudinea determinării mărimii, modului și termenelor de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Verificarea se va efectua în contrapunere indicatorii din dările de seama forma IPC și forma IALS.

15) În cazul în care a fost estimat/determinat suplimentar venitul angajaților (fondul de salarizare) prin metode și din surse indirecte urmare a depistării fenomenului achitării salariului „în plic" și desfășurării „muncii la negru", urmează a fi calculate contribuțiile de asigurare socială obligatorie și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru ambele categorii de plătitori.

16) În cadrul controlului fiscal funcționarul fiscal va supune verificări și alte activități non fiscale, funcțiile de control atribuite SFS prin actele normative de specialitate (de exemplu: Legea cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii, provenite din tranzacțiile economice externe nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992, Legea cu privire la medicamente nr. 1409-XIII din 17 decembrie 1997 și Legea nr.721/1996 „Privind calitatea în construcții", Hotărîrea Guvernului nr.1436/2008 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la administrarea mijloacelor pentru finanțarea sistemului de documente normative în construcții Hotărârea Guvernului cu privire la prețurile de comercializare a produselor social importante nr. 774 din 20 iunie 2016, alte acte normative prin care este stabilită în sarcina SFS atribuția de verificare).

82. În cadrul controlului fiscal funcționarul fiscal va menționa despre corectitudinea verificării facilităților fiscale la impozitele, taxele și plățile anterior descrise în cazul în care contribuabilul beneficiază de acestea.

83. Verificarea facilităţilor fiscale se efectuează pentru perioada supusă controlului divizată pe ani, inclusiv pe fiecare impozit şi facilitate/înlesnire/scutire în parte. La verificarea acestora funcţionarul fiscal va întocmi formularul „Informaţia privind facilităţile/ înlesnirile/ scutirile utilizate de către contribuabil pe parcursul anului" (**anexa nr. 6**).

84. În cazul în care nu au fost depistate devieri între datele contribuabilului şi datele controlului referitor la facilităţile/înlesnirile/scutirile de care beneficiază contribuabilul, funcţionarul fiscal va indica în actul de control doar tipurile de facilităţi/înlesniri/scutiri de care beneficiază contribuabilul, făcând menţiunea că nu au fost depistate divergenţe.

85. În cazul în care au fost depistate devieri între datele contribuabilului şi datele controlului, funcţionarul fiscal va descrie fiecare tip de facilitate/înlesnire/scutire verificată în parte cu descrierea clară a divergenţelor depistate şi calcularea obligaţiei fiscale corespunzătoare.

86. În cazul în care sunt depistate derogări de la prevederile legislaţiei, în actul de control fiscal vor fi descrise clar şi laconic fiecare încălcare, obiectul acesteia, operaţiunile economico-financiare care confirmă comiterea încălcărilor prin modul de reflectare a acestora în contabilitate, prevederile legale care au fost încălcate, cu specificarea detaliată a sumelor aferente acestor încălcări, precum şi consecinţele încălcărilor depistate (sumele cu care a fost prejudiciat bugetul). În cazul constatării încălcărilor fiscale funcţionarul fiscal va solicita explicaţii în scris de la persoanele cu funcţii de răspundere ale contribuabilului, copiile documentelor referitoare la acţiunile economice şi confirmări de la persoanele care nemijlocit au contribuit la îndeplinirea operaţiunilor reflectate în contabilitate, cu anexarea acestora la dosarul administrativ.

Funcţionarii fiscali, în cadrul efectuării controlului fiscal, nu trebuie să se limiteze doar la documentele şi informaţiile prezentate de către contribuabilul supus controlului. În cadrul controlului fiscal trebuie de obţinut argumente concrete în cazul depistării nerespectării legislaţiei fiscale atât de către contribuabilul supus controlului, cât şi de către alţi contribuabili care au avut (au) relaţii cu contribuabilul supus controlului.

87. În cadrul controlului fiscal la faţa locului, poate fi solicitată iniţierea inventarierii totală sau parţială a bunurilor în conformitate cu prevederile Regulamentului privind inventarierea aprobat prin Ordinul Ministerului Finanţelor nr. 60 din 29 mai 2012 în dependenţă de posibilele încălcări (ex: stoc mare în lipsa spaţiului de stocare, trecerea în cont este formată ca rezultat al mărfurilor procurate/importate, înregistrarea pierderilor, comercializarea mărfurilor cu termen de valabilitate restrâns/anual/sezonier însă conform datelor din evidenţa contabilă se află în stoc o perioada mai îndelungată, livrări/procurări cu entităţi interdependente/afiliate (conform prevederilor art. 21 alin. (6), art. 24 alin. (8) şi art. 99 din Codul fiscal) în proporţii mari ca de obicei la sfârşitul lunii, şi altele după caz).

88. Inventarierea este o modalitate specifică care reprezintă ansamblul operaţiunilor prin care se constată existenţa tuturor elementelor de activ şi pasiv, cantitativ-valoric sau numai valoric, după caz, în patrimoniul unităţii la data efectuării acesteia.

89. Înainte de începerea inventarierii persoana responsabilă de depozit, încăperi comerciale etc. prezintă lista bunurilor. Funcţionarii fiscali urmează să efectueze inventarierea formularelor tipizate de documente cu regim special.

90. Inventarierea mijloacelor fixe, materiei prime, materialelor, producţiei finite, mărfurilor, mijloacelor băneşti şi altor valori se efectuează de către persoanele responsabile ale contribuabilului numite prin ordin de către conducător, cu participarea funcţionarilor fiscali, pe fiecare loc al aflării lor şi pe fiecare persoană responsabilă de păstrarea acestor valori.

91. În cadrul inventarierii se va atrage atenţia asupra circuitului valorilor şi bunurilor materiale, corectitudinii formării preţurilor acestora în funcţie de metodele prevăzute în politica de contabilitate a întreprinderii aprobată în conformitate cu SNC respective.

92. În cadrul inventarierii verificarea soldurilor efective se efectuează cu participarea obligatorie a persoanelor gestionare numite prin ordinul conducătorului entităţii (casieri, administratori de gospodării, secţii, magazii, puncte de achiziţionare, puncte de comercializare etc.).

93. Dacă inventarierea valorilor nu este terminată pe parcursul unei zile, ea trebuie să fie terminată pe parcursul zilelor următoare. În acest caz încăperile unde se păstrează valorile, la plecare, trebuie să fie sigilate, cu aplicarea sigiliului de securitate pe suport de hârtie, cu aplicarea ştampilei umede a Serviciului Fiscal de Stat şi/sau cu folosire a mijloacelor disponibile de sigilare, astfel încât deschiderea

căii de acces să determine deteriorarea sigiliului. După sigilarea spațiilor respective se va întocmi actul de sigilare. În ziua următoare, funcționarii fiscali vor verifica dacă sigiliul aplicat nu a fost deteriorat. Sigiliile pot fi luate sub semnătură din cadrul subdiviziunii competente. Pe parcursul inventarierii acestea se păstrează la persoanele care efectuează controlul.

94. Rezultatele inventarierii se înscriu într-un proces-verbal privind rezultatele inventarierii, care conține, în principal, următoarele elemente: denumirea contribuabilului, codul fiscal, data întocmirii, numele și prenumele persoanelor participante la inventariere, gestiunea inventariată, data începerii și terminării operațiunii de inventariere, rezultatele inventarierii, semnăturile persoanelor participante,etc. Rezultatele generalizate a inventarierii se reflectă în actul de control fiscal, iar procesul-verbal se anexează la acesta.

95. După finalizarea inventarierii valorilor materiale și mărfurilor, funcționarii fiscali trebuie să contrapună rezultatele inventarierii cu datele din contabilitate. De exemplu, la mijloacele fixe este necesară stabilirea dacă toate obiectele date în exploatare sunt înregistrate în contabilitate; la valorile de mărfuri și materiale – dacă toate sunt primite și trecute în evidență; la producția în curs de execuție – dacă toate cheltuielile sunt înregistrate în modul prevăzut de SNC.

96. În cazul stabilirii surplusurilor sau lipsurilor, persoană responsabilă a entității va prezenta o explicație în scris descriind motivele acestor diferențe. După finalizarea verificărilor se întocmește actul de control fiscal în care se vor constata plusurile și/sau lipsurile stabilite în rezultatul inventarierii, cu emiterea decizie asupra cazului de încălcare a legislației și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare.

În cazul în care în rezultatul controlului sau stabilit plusuri și/sau lipsuri constatate în rezultatul inventarierii, prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației se va constata:

- suma TVA care urmează a fi calculată către buget de la suma lipsurilor stabilite pentru perioada fiscală în care au fost depistate lipsurile;
- impozitul pe venit din activitate, și/sau după caz se vor micșora pierderile fiscale. În cazul constatării surplusurilor de active în perioada de gestiune, în decizie se va constata obligația contribuabilului de a reflecta la venituri valoarea surplusurilor constatate.

Acțiunile descrise în punctul dat se întreprind și în situația în care inventarierea se efectuează în cadrul verificării operative sau faptice.

Alăturat, contribuabilul urmează să reflecte rezultatele inventarierii în contabilitate și, respectiv, în dările de seamă fiscale.

Ulterior, funcționarul fiscal care a constatat încălcarea, va monitoriza prezentarea de către contribuabil a Declarației privind TVA, iar în cazul constatării neprezentării, în temeiul unei note adresate conducerii subdiviziunii SFS, va solicita efectuarea controlului fiscal tematic.

97. Odată cu intentarea procedurii de insolvabilitate începe un nou exercițiu financiar.

La efectuarea controalelor în legătură cu intentarea procedurii de insolvabilitate, în cazul constatării lipsurilor de bunuri și valori ale contribuabilului, se vor lua în considerație explicațiile administratorului, administratorului provizoriu (în cazul procedurii de restructurare accelerată), lichidatorului, desemnat de către instanța de insolvabilitate, referitor la existența și circulația bunurilor din momentul instituirii perioadei de observație a debitorului, precum și a raportului prezentat în instanța de insolvabilitate, în care se menționează despre masa debitoare constatată.

În baza explicațiilor primite, dacă se atestă lipsa bunurilor la data desemnării administratorului provizoriu, atunci prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației, de la lipsurile constatate se va calcula suma TVA aferentă bugetului și/sau micșora suma TVA spre deducere pentru perioada în care au fost constatate lipsurile respective.

98. Conform prevederilor art. 18 alin. (2) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, responsabilitatea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară îi revine conducătorului entității. În același timp, în temeiul art. 25, art. 83-85 din Legea insolvabilității nr. 149/2012, administratorul procedurii de insolvabilitate dispune de dreptul de a solicita de la debitor informații, lămuriri, precum, și actele evidenței contabile.

99. În situația în care administratorul autorizat nu îndeplinește vădit atribuțiile stabilite prin lege, și anume neprezentarea documentelor contabile de către administratorul insolvabilității care în consecință duc la neachitarea datoriilor curente sau la gestionarea defectuoasă a masei debitoare, funcționarilor fiscali care urmau să exercite controlul vor întocmi o notă unde se va specifica motivele care au dus la

imposibilitatea efectuării controlului, ulterior subdiviziunea SFS responsabilă de procedurile de insolvabilitate va remite în adresa Ministerului Justiției un demers, cu probele aferente.

100. În cadrul controlului fiscal prin verificare totală vor fi verificate și alte situații, cum ar fi:

1) soldul formularelor tipizate de documente cu regim special, ținând cont de modul de utilizare, păstrare și evidență a acestora;

2) dacă cantitatea mărfii, producției de la depozit sunt înregistrate în plină măsură în contabilitate precum și existența soldurilor de facto a mărfii (în cazul stabilirii divergențelor la inventariere, verificarea stocurilor parțial, ori deținerii informației în baza controalele de contrapune);

3) dacă sunt înregistrate, în plină măsură, în contabilitate rezultatele unor activități de întreprinzător desfășurate de contribuabil;

4) dacă contribuabilul dat nu produce sau comercializează și alte tipuri de mărfuri în afară de cele înregistrate în contabilitate, sau nu efectuează activități de întreprinzător interzise sau fără a deține actele permisive respective;

5) respectarea condițiilor de beneficiere a facilităților (înlesnirilor) fiscale;

6) dacă materialele, semifabricatele eliberate de la depozit au fost utilizate totalmente în procesul de producție;

7) dacă la punctele de comercializare se realizează anume marfa, producția care a fost eliberată de la depozit conform documentelor de ieșire;

8) dacă modelul echipamentului de casă și de control este inclus în Registrul unic al echipamentelor de casă și de control;

9) verificarea indicatorilor benzii echipamentului de casă și de control cu datele contabilității contribuabilului și în contrapunere cu SIA „MEV";

10) corectitudinea formării prețurilor mărfurilor efectuând, după caz, controale prin contrapunere;

11) verificarea împrumuturilor către/de la persoane fizice;

12) verificarea cheltuielilor sub aspectul necesității acestora în activitatea de întreprinzător;

13) alte situații care pot fi supuse controlului fiscal.

101. În cadrul controlului fiscal efectuat prin metoda de verificare totală funcționarul fiscal urmează să verifice sub aspectul prevederilor art. 226^{11} alin. (5) din Codul fiscal, existența relațiilor economice referitoare la împrumuturile acordate/rambursate către/de contribuabilului verificat, de către persoanele fizice în baza contractelor de împrumut încheiate după 1 ianuarie 2012, precum și cele încheiate anterior datei de 1 ianuarie 2012, dar valabile la și/sau după această dată. Rezultatele se înscriu în actul de control cu completarea a formularului „Informația privind împrumuturile acordate/ primite de către persoanele fizice", parte componentă a acestuia (**anexa nr. 7**).

Acțiunile descrise urmează a fi întreprinse și în cadrul controlului efectuat prin metoda de verificare tematică privind determinarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător.

102. În cazul în care persoana juridică supusă controlului este subiect nominalizat în art. 226^{11} alin. (2) din Codul fiscal, în cadrul controlului fiscal efectuat prin metoda de verificare totală, funcționarul fiscal urmează să verifice corectitudinea prezentării informației, conform prevederilor Ordinul SFS nr. 427 din 21 august 2018 cu privire la stabilirea modului, structurii și termenelor de prezentare a informației de către subiecții nominalizați în art. 92 și art. 226^{11} din Codul fiscal (în vigoare din 1 ianuarie 2019). Rezultatele se înscriu în actul de control.

Verificarea parțială

103. Verificarea parțială, conform prevederilor art. 220 din Codul fiscal, constă în controlul asupra corectitudinii achitării și stingerii unor anumite tipuri de obligații fiscale, asupra executării unor alte obligații prevăzute de legislația fiscală dintr-o anumită perioadă, verificându-se, în tot sau în parte, documentele sau activitatea contribuabilului.

104. Verificarea parțială reprezintă o verificare selectivă a datelor contabilității și se exercită în cazul în care apare necesitatea verificării unei părți din obligațiile fiscale ale contribuabilului. Aceasta constă în verificarea de către Serviciul Fiscal de Stat a calculării și achitării unui sau mai multor impozite sau taxe de către contribuabil.

105. În cadrul exercitării verificării parțiale se va ține cont de prevederile stipulate la celelalte tipuri de verificări, precum și de principiile generale de exercitare a controlului fiscal și de valorificare a rezultatelor acestuia prevăzute în capitolele III și V ale prezentului Regulament.

Verificarea tematică

106. Verificarea tematică, conform prevederilor art. 221 din Codul fiscal, constă în controlul asupra corectitudinii calculării și stingerii unui anumit tip de obligație fiscală sau asupra executării unei alte obligații prevăzute de legislația fiscală, verificându-se documentele sau activitatea contribuabilului.
107. În cadrul exercitării verificării tematice se va ține cont de prevederile stipulate la celelalte tipuri de verificări, precum și de principiile generale de exercitare a controlului fiscal și de valorificare a rezultatelor acestuia prevăzute în capitolele III și V ale prezentului Regulament.
108. Controlul fiscal la fața locului, solicitat de contribuabil, care cuprinde numai unele aspecte ale activității lui, și anume controlul privind restituirea/rambursarea impozitelor și taxelor din buget etc., este un control fiscal cu ieșirea la fața locului care se efectuează cu respectarea prevederilor prezentului Regulament, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind restituirea TVA, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 93 din 1 februarie 2013, Regulamentul privind restituirea accizelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1123 din 28 septembrie 2006, Regulamentul privind rambursarea TVA pentru producătorii agricoli, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 3 din 13.01.2023, Hotărârea guvernului nr. 246 din 08.04.2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și materiale explicative ale SFS referitoare la aceste compartimente.
109. Ținând cont de prevederile pct. 19 din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93/2013 și pct. 7 din Regulamentul privind restituirea accizelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1123/2006, în procedura efectuării restituirii sumelor plătite în plus sau a sumelor, care conform legislației, urmează a fi restituite, trebuie să se țină cont de termenul de 15 zile pentru depunerea dezacordului asupra actului de control, astfel încât, acest termen de 15 zile să se includă în termenul maxim de 60 de zile, pentru desăvârșirea procedurii și restituirea sumelor, cu excepția cazurilor expuse la art. 246 alin. (2^1) din Codul fiscal.

Verificarea operativă

110. Verificarea operativă, conform prevederilor art. 222 din Codul fiscal, se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului, observându-se procesele economice și financiare, actele și operațiunile aferente, pentru a constata autenticitatea lor, pentru a depista și a preveni încălcarea legislației fiscale.
111. Verificarea operativă se face inopinat, prin verificare faptică și/sau documentară. Respectiv, modalitatea efectuării verificărilor operative va fi similară celei faptice, sau, în caz de necesitate, și/sau documentară. În cadrul verificării operative, după caz, se efectuează cumpărătura de control.
112. În cadrul efectuării cumpărăturii de control, în caz de necesitate, pentru documentarea încălcării ca probe ale comiterii încălcării în timpul efectuării cumpărăturii de control pot servi înregistrările audio, foto, video, efectuate de către funcționarii fiscali. Înregistrările audio, foto, video se vor efectua cu dispozitivele de înregistrare, procurate de către SFS și luate la evidență de către subdiviziunea responsabile.
113. Pentru efectuarea verificărilor operative este obligatorie întocmirea DIC, în care urmează de indicat datele contribuabilului supus verificării.
Excepție fac verificarea faptei contravenționale comise de persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător fără înregistrare la IP „Agenția Servicii Publice" sau la altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil, în acest caz în DIC se va indica adresa la care se preconizează a fi efectuate aceste verificări (denumirea și numărul străzii, pieței, localitatea).
114. În cazul în care acțiunile de control vizează verificarea nivelului de conformare a contribuabililor dintr-un segment apreciat cu risc înalt de neconformare, inclusiv prin practicarea ilicită a activității de

întreprinzător, acțiunile de control sunt orientate spre verificare unei zone geografice anumite (stradă, piață, centru comercial, traseu de transport).
Respectiv, la delegarea funcționarilor fiscali pentru efectuarea verificărilor operative, în municipii/orașe, raioane, străzi (stradele), piețe, centre comerciale, trasee, în DIC la poziția „Denumirea contribuabilului ce urmează a fi supus controlului" se va indica adresa la care se preconizează a fi efectuate aceste verificări (denumirea și numărul străzii, pieței, localitatea).
115. În cadrul aplicării măsurilor de control fiscal în scopul constatării desfășurării activității ilicite de întreprinzător obligatoriu se va asigura efectuarea cumpărăturii de control (în cazul transportului internațional - după posibilitate). În cazul stabilirii faptului că contribuabilul supus verificării este înregistrat conform modului prevăzut de actele normative în vigoare, funcționarii fiscali responsabili de exercitarea controlului fiscal, la identificarea contribuabilului/deținătorului de patentă de întreprinzător, subiectului activității independente, va consemna datele de identificare.
116. În cazul în care se constată vreo încălcare a legislației fiscale, iar verificarea circumstanțelor necesită aplicarea altor metode de verificare, se întocmește o Notă, care se va prezenta în adresa subdiviziunii responsabile pentru planificarea controlului.
117. În cazul în care contribuabilul dispune de unități de comerț (magazin, cafenea etc.) funcționarul fiscal va verifica respectarea legislației în vigoare privind declararea acestora la Serviciul Fiscal de Stat, respectarea disciplinei de casă, precum și prezența licențelor, autorizațiilor necesare, notificării privind inițierea activității de comerț/înștiințării de recepționare a notificării privind inițierea activității de comerț și a timbrelor de acciz la mărfurile necesare a fi supuse marcării. În procesul controlului urmează să se verifice Registrul mașinilor de casă și de control și al imprimantelor fiscale. Se verifică dacă modelul echipamentului de casă al contribuabilului supus controlului fiscal este inclus în Registrul unic al echipamentelor de casă și de control.
118. În cadrul verificării operative, de asemenea, se vor verifica documentele de proveniență a mărfurilor expuse spre comercializare, prețurile la mărfurile social importante și medicamente, prețurile maxime la țigări și producție alcoolice, timbrele de acciz, alte aspecte.
119. În cazul depistării încălcărilor stabilite, în actul de control se va descrie esența încălcărilor și articolele actelor legislative încălcate. Totodată, la stabilirea încălcărilor ce nu vizează aspectele fiscale informația va fi expediată altor organe după competență.
120. În cazul în care se depistează divergențe între datele care indică elemente de evaziune fiscală, funcționarul fiscal urmează să întocmească o notă-raport conducerii Serviciului Fiscal de Stat indicând necesitatea efectuării controlului fiscal la fața locului prin alte metode de verificare cu respectarea prevederilor art. 214 și 216 din Codul fiscal sau propunerea privind instituirea postului fiscal.

Verificarea prin contrapunere

121. Verificarea prin contrapunere, conform prevederilor art. 223 din Codul fiscal, constă în controlul concomitent al contribuabilului și al persoanelor cu care acesta are sau a avut raporturi economice, financiare etc., pentru a se constata autenticitatea acestor raporturi și a operațiunilor efectuate.
122. În procesul efectuării controalelor fiscale, contribuabilii nu oferă întotdeauna documente și informații veridice aferente obligațiilor fiscale ale acestora, ori apar îndoieli la veridicitatea calculării și achitării obligațiilor fiscale (estimarea bazei impozabile). Astfel, apare necesitatea verificării autenticității informațiilor prezentate și legalității tranzacțiilor efectuate prin exercitarea verificărilor prin contrapunere.
123. Subiecții verificărilor prin contrapunere sunt persoanele juridice și/sau fizice, inclusiv cetățenii, care au avut (au) sau se presupune că au avut (au) relații economico – financiare cu contribuabilul supus controlului fiscal de bază.
124. Funcționarii fiscali care efectuează controlul fiscal de bază determină de sine stătător pozițiile necesare a fi supuse controlului utilizând verificările prin contrapunere, stabilind situațiile neclare sau care trezesc momente suspecte și care necesită a fi verificate.
125. În cazul în care funcționarul fiscal stabilește necesitatea efectuării unei verificări prin contrapunere, acesta întocmește o notă-raport în adresa conducerii Serviciului Fiscal de Stat prin care argumentează necesitatea efectuării acesteia. Dacă conducerea Serviciului Fiscal de Stat acceptă efectuarea verificării

prin contrapunere, va fi întocmită DIC cu respectarea prevederilor compartimentului „***Decizia privind inițierea controlului***" din prezentul Regulament.

126. Controlul fiscal efectuat prin metoda de verificare prin contrapunere poate fi efectuat și în incinta Serviciului Fiscal de Stat, invitând prin citație persoanele responsabile de activitatea unor întreprinderi și/sau persoanele fizice, pentru a prezenta documentele concrete, a da mărturii și lămuriri.

127. Criteriile mai distincte pentru selectarea pozițiilor ce urmează a fi supuse verificărilor prin contrapunere sunt cazurile în care:

1) s-au efectuat careva tranzacții, dar lipsesc documentele confirmative;

2) în facturile fiscale prețul de realizare diferă vădit de prețurile de piață;

3) în rezultatul unor operații economico-financiare, contribuabilul obține pierderi (venituri) mari;

4) marfa este realizată sau serviciile sunt prestate gratuit;

5) marfa procurată, după o perioadă de timp este returnată aceluiași furnizor;

6) în facturile fiscale sunt corectări suspecte, înscrieri cu mai multe pixuri;

7) achitarea pentru marfa livrată este îndelungată;

8) contribuabilul a avut relații de afaceri o perioadă îndelungată de timp cu unul și același partener, care la un moment dat s-au întrerupt și a început să țină relații cu alt contribuabil, fără a fi executate achitările corespunzătoare (datorii compromise) cu întreprinderea inițială;

9) contribuabilul a efectuat o singură operațiune economică cu un partener, aceasta fiind de o sumă mare;

10) se constată existența unor relații între subiecții economici, aceștia având între ei persoane interdependente/afiliate (conform prevederilor art. 21 alin. (6), art. 24 alin. (8) și art. 99 din Codul fiscal);

11) se constată tranzacții de capital fără modificările corespunzătoare în documentele de înregistrare a contribuabilului;

12) contribuabilul a practicat achitări prin numerar și barter;

13) contribuabilul dispune de o contabilitate perfectă, are permanent volume mari de livrări la aceiași cumpărători, dar în dinamică achită la buget impozite, taxe și plăți în sume neesențiale, obținând totodată pierderi, și menținerea sumelor considerabile aferente trecerii în cont la compartimentul TVA;

14) se analizează și informația din baza de date informațională (alte surse) în scopul verificării și constatării existenței relațiilor între conducerea, fondatorii contribuabilului supus controlului fiscal de bază și a altor contribuabili, fapt ce servește la fel drept criteriu de selectare a contribuabililor ce urmează a fi supuși verificărilor prin contrapunere;

15) în situațiile în care în procesul controlului de bază, prin verificarea documentelor prezentate de contribuabil nu sunt depistate încălcări ale legislației fiscale, însă contribuabilul pe perioada supusă controlului a efectuat tranzacții economice în proporții mari, efectuarea verificărilor prin contrapunere depistează fapte, acțiuni, inacțiuni ce influențează și modifică considerabil obligațiile fiscale;

16) în caz de constatare a cesiunii de creanță între agenți economici, veridicitatea cărora este pusă la îndoială, reieșind din caracteristicile și condițiile de includere.

17) alte cazuri care atestă necesitatea efectuării verificărilor prin contrapunere;

128. La efectuarea verificărilor prin contrapunere se urmărește nu numai verificarea autenticității unor documente, date, dar și obținerea argumentelor utile pentru efectuarea controalelor fiscale la alți contribuabili.

129. Preventiv, înainte de a efectua verificarea prin contrapunere, se recomandă funcționarilor fiscali, în scopul facilitării efectuării controlului, să obțină de la contribuabil diverse informații în vederea stabilirii autenticității datelor de care dispune contribuabilul de bază.

130. Preponderent se vor verifica pozițiile neclare sau suspecte (presupuse a fi suspecte), apărute în cadrul controlului de bază și care urmează a fi supuse verificării.

În scopul determinării veridicității și corectitudinii informațiilor primite de la contribuabilul supus verificării prin contrapunere, pe lângă pozițiile necesare de verificat, se vor verifica și alte poziții după caz.

131. În scopul evitării situațiilor în care sumele ce urmează a fi verificate sunt de o mărime simbolică, verificările prin contrapunere (exceptând unele situații particulare) se vor efectua doar în cazurile când

tranzacţiile indică asupra pasibilelor încălcări şi/sau în cazul controalelor privind restituirea TVA din buget.
Totodată, înainte de a solicita efectuarea controlului, funcţionarul fiscal urmează să se informeze despre controalele anterioare efectuate în acest sens cu vizualizarea actelor de control plasate în SIA „Sistem de management al cazurilor".
Dacă apar dubii asupra tranzacţiilor efectuate în sensul provenienţei producţiei agricole la producătorii agricoli, ca exemplu - au recoltat un tip de produs (grâu), dar au livrat alt tip (porumb), urmează a fi solicitată informaţia de la Biroul Naţional de Statistică (Raportul statistic „Totalurile semănatului pentru recolta anului" - forma 4-agr).
132. În cadrul verificării prin contrapunere pot apărea cazuri când contribuabilul desfăşoară activitate în altă ţară cu care Republica Moldova are încheiate Acorduri (Convenţii) de colaborare reciprocă în domeniul fiscalităţii. Astfel, în temeiul art. 4 alin. (3) din Codul fiscal, se vor aplica normele şi procedurile potrivit cărora Republica Moldova oferă/recepţionează asistenţă administrativă reciprocă în materie fiscală conform tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte. Respectiv, în conformitate cu Regulamentul privind mecanismul de aplicare a prevederilor tratatelor internaţionale ale Republicii Moldova în domeniul asistenţei administrative reciproce în materie fiscală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1275/2018, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să solicite suportul autorităţilor competente străine la verificarea informaţiilor necesare controlului, prin intermediul subdiviziunii responsabile de schimbul de informaţii a SFS.
În aceste cazuri, solicitările urmează a fi întocmite în conformitate cu prevederile indicaţiilor conducerii Serviciului Fiscal de Stat ce reglementează modalitatea solicitării informaţiei sau efectuării controalelor fiscale de către organele fiscale ale altor state. De asemenea la întocmirea adresărilor funcţionarii fiscali urmează să ţină cont de indicaţiile, scrisorile, acordurile şi convenţiile internaţionale care conţin anumite cerinţe privind exercitarea controalelor în alte state.
133. De regulă, verificările prin contrapunere se efectuează la sediul contribuabilului în prezenţa şi cu participarea contabilului-şef, prin înştiinţarea conducătorului contribuabilului la momentul iniţierii verificării.
134. În procesul efectuării verificării prin contrapunere se contrapun toate exemplarele unui document ce confirmă o tranzacţie, existente la unitatea supusă controlului de bază şi la unitatea supusă verificării prin contrapunere, adică cu care s-au efectuat decontări, de la care s-au primit sau au fost livrate materiale, produse, mărfuri, alte valori, etc., spre exemplu:
1) originalul facturii fiscale existente la client se compară cu copia rămasă la furnizor;
2) extrasul din cont primit de la bancă se compară cu copia existentă la bancă sau la beneficiar;
3) se compară datele din conturile „Clienţi" şi „Debitori" la contribuabilul supus controlului de bază cu cele din conturile „Furnizori" şi „Creditori" ale altor contribuabili şi invers; etc.

135. În procesul efectuării verificării prin contrapunere pot să apară situaţii când una şi aceeaşi tranzacţie (altă poziţie verificată) este reflectată diferit de către participanţi, adică la un contribuabil în documentele ce confirmă efectuarea tranzacţiei (altă acţiune) este reflectată o anumită sumă, iar la alt contribuabil este reflectată cu totul o altă sumă.
136. În astfel de situaţii, documentele în original se ridică de la contribuabil şi, pentru evitarea unor posibile cazuri de pierdere a documentelor, Serviciul Fiscal de Stat va face copii la documentele originale ridicate.
137. La ridicarea documentelor se întocmeşte proces-verbal de ridicare a documentelor, respectându-se prevederile art. 145 din Codul fiscal, care este prevăzut în **anexa nr. 8** la prezentul Regulament.
138. Pe lângă confruntarea autenticităţii documentelor supuse verificării prin contrapunere se verifică şi alte documente şi informaţii, după caz.
139. La finalizarea verificării prin contrapunere este întocmit actul de control fiscal în modul stabilit şi cu respectarea prevederilor Capitolului VI al prezentului Regulament.
140. Dacă în procesul verificării prin contrapunere se stabilesc divergenţe cu datele contribuabilul supus verificării, funcţionarii fiscali vor înscrie în actul de control faptele real constatate, cu indicarea normelor legale încălcate.

141. În cadrul controlului de contrapunere se stabilesc încălcări fiscale, funcționarii fiscali vor întomi o notă către conducerea SFS cu descrierea încălcărilor stabilite, pentru planificarea controlului fiscal la contribuabilul supus controlului prin contrapunere.
142. Durata de efectuare a unei verificări prin contrapunere la un contribuabil, se stabilește în funcție de volumul de lucru, dar nu mai mult decât termenele stabilite pentru efectuarea controalelor, adică cu respectarea prevederilor art. 216 alin. (4) din Codul fiscal.
143. Actul de control fiscal întocmit în rezultatul efectuării verificării prin contrapunere servește ca temei de confirmare/neconfirmare a obligațiilor fiscale, cu descrierea tranzacțiilor la actul controlului de bază.
144. Ținând cont de prevederile art. 216 alin. (4) din Codul fiscal, în cazul în care termenul de efectuare a controlului fiscal de bază expiră și nu sunt finalizate verificările prin contrapunere aferente acestui control (din diferite motive), obligația fiscală a contribuabilului supus controlului fiscal de bază se calculează în baza datelor și informațiilor existente prin adoptarea deciziei corespunzătoare. În acest caz, în actul de control de bază și în partea constatatoare a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației se va menționa despre faptul că la parvenirea ulterioară a informațiilor ce va atesta existența unor semne de încălcare fiscală, SFS își rezervă dreptul de a efectua recalcularea sumelor impozitelor și taxelor.

Control fiscal cameral

145. Controlul cameral se efectuează la sediul Serviciului Fiscal de Stat și constă în verificarea corectitudinii întocmirii dărilor de seamă fiscale, a altor documente prezentate de contribuabil, care servesc drept temei pentru calcularea și achitarea impozitelor și taxelor, a altor documente de care dispune Serviciul Fiscal de Stat, precum și în verificarea altor circumstanțe ce țin de respectarea legislației fiscale.
146. În temeiul art. 215 alin. (4) din Codul fiscal, controale fiscale camerale cu întocmirea DIC și actul de control se efectuează de către funcționarii fiscali:

a) în cazul anulării înregistrării ca contribuabili al TVA;

Anularea înregistrării ca contribuabil al TVA se efectuează în cazul neprezentării dărilor de seamă TVA pentru fiecare perioadă fiscală și/sau în cazul în care informația prezentată despre sediul subiectului și sediul subdiviziunilor acestuia este neveridică, cât și în cazul când subiectul impunerii cu TVA solicită anularea înregistrării.

În acest caz controlul cameral se efectuează conform procedurii stabilite în Manualul privind deservirea contribuabililor.

b) în cazul rambursării TVA conform Programului de rambursare TVA producătorilor agricoli;

c) în alte cazuri stabilite de actele normative în vigoare.

Control fiscal repetat

147. Controlul fiscal repetat, conform prevederilor art. 214 alin. (6) – (8) din Codul fiscal, se aplică dacă rezultatele controlului fiscal efectuat anterior sunt neconcludente, incomplete sau nesatisfăcătoare, dacă ulterior au fost depistate circumstanțe ce atestă existența unor încălcări fiscale în baza contestațiilor, reorganizarea și lichidarea contribuabilului, în temeiul auditului activității SFS, de activitatea posturilor fiscale sau de depistarea după efectuarea controlului, a unor semne de încălcări fiscale, când aceasta este o verificare prin contrapunere, când necesitatea a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea legislație fiscale și prin urmare, se impune un nou control. Controlul fiscal repetat se efectuează în baza unei decizii (DIC) a conducerii Serviciului Fiscal de Stat.
148. Subiectul controlului fiscal repetat îl reprezintă contribuabilii care deja au fost supuși unui control fiscal, precum și acțiunile funcționarilor fiscali care au efectuat controlul fiscal anterior.
149. Obiectul controlului fiscal repetat îl constituie documentele primare și contabile, documentele bancare, dările de seamă fiscale și statistice, informațiile din alte surse, alte documente ale subiectului economic (ordine, planuri, contracte, devize etc.) aferente determinării și onorării obligațiilor fiscale, precum și materialele controlului fiscal efectuat anterior.

150. Controlul fiscal repetat se efectuează, pentru perioada verificată anterior şi nu poate cuprinde alte perioade. În cazul apariţiei necesităţii efectuării controlului pentru o perioadă ulterioară, se va iniţia un alt control fiscal, cu emiterea separată a formularului DIC, a actului de control şi a deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei pentru perioada verificată ulterior.

151. Scopul controlului fiscal repetat constă în aprecierea calităţii şi determinarea corectitudinii controalelor fiscale efectuate anterior, prin verificarea şi contrapunerea rezultatelor controlului fiscal efectuat anterior cu rezultatele reale constatate în cadrul controlului fiscal repetat.

152. Controlul fiscal repetat se exercită în cazul prezenţei următoarelor condiţii:

1) dispunerea de informaţii ce pun la îndoială calitatea şi autenticitatea controalelor fiscale deja efectuate;

2) existenţa contestaţiilor, în cadrul examinării cărora apare necesitatea de exercitare a verificărilor repetate;

3) necesitatea de a aprecia şi a verifica corectitudinea acţiunilor funcţionarilor fiscali ce au efectuat anterior controale fiscale.

153. Controlul fiscal repetat poate fi efectuat de Serviciul Fiscal de Stat la iniţiativa conducerii Serviciului Fiscal de Stat, exclusiv pe baza unor motive legale întemeiate.

154. Controlul fiscal repetat poate fi efectuat în cadrul examinării contestaţiilor şi în alte cazuri, la decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat.

155. Controlul fiscal repetat poate fi exercitat de către funcţionarii fiscali din cadrul direcţiei (secţiei) control fiscal, precum şi de către funcţionarii fiscali din cadrul altor direcţii în funcţie de competenţa direcţiei în care îşi exercită funcţiile.

156. În cazul înaintării de către contribuabili a contestărilor şi la apariţia necesităţii reale de efectuare a controlului fiscal repetat, la decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat, acesta se exercită de către funcţionarii fiscali ai direcţiei control fiscal cu implicarea, în caz de necesitate, a funcţionarilor fiscali din alte direcţii (secţii) ale Serviciului Fiscal de Stat, după caz.

157. La decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat, controlul fiscal repetat va cuprinde, în dependenţă de temeiul iniţierii controlului fiscal repetat, toate poziţiile sau numai anumite poziţii din actul de control fiscal precedent.

158. În funcţie de situaţie, în vederea aprecierii şi argumentării acţiunilor întreprinse, la efectuarea controlului fiscal repetat poate să participe unul din funcţionarii fiscali care a exercitat controlul fiscal anterior. Efectuarea controlului fiscal repetat de acelaşi grup de control care a exercitat controlul fiscal precedent, **nu se admite.**

Excepţie fac controalele fiscale repetate care se efectuează în temeiul deciziei privind suspendarea cazului şi efectuarea unui control repetat, dat fiind faptul că contribuabilul în cadrul examinării cazului de încălcare a legislaţiei prezintă documente suplimentare care nu au fost prezentate în cadrul controlului fiscal iniţial.

159. Principiile generale, procedura şi ordinea de efectuare a controlului fiscal repetat este similară cu cea a metodei prin care a fost exercitat controlul fiscal precedent, fiind stabilită (în caz de necesitate) una sau mai multe metode suplimentare de efectuare a acesteia.

160. Controlul fiscal repetat se iniţiază în termen de până la două luni calendaristice de la data adoptării Deciziei privind suspendarea cazului şi efectuarea unui control repetat (de la data întocmirii unei Note-raport aferente controalelor fiscale efectuate, recepţionării scrisorilor parvenite de la alte organe sau altor documente), cu excepţia controlului fiscal repetat în baza deciziei contestate care se iniţiază în termen de 30 zile calendaristice din ziua adoptării deciziei menţionate.

161. În cazul primirii documentelor de la alte organe, acestea se vor primi în baza actului de primire-predare cu semnarea acestuia între părţi.

162. Termenul de efectuare a controlului fiscal repetat este specificat în DIC şi nu poate depăşi termenele stabilite de efectuare a unui control fiscal conform prevederilor art. 216 alin. (4) din Codul fiscal. În caz de necesitate, la decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat, termenul de efectuare a controlului fiscal repetat poate fi prelungit, ţinând cont de prevederile prezentului Regulament.

163. După finalizarea controlului fiscal repetat se întocmeşte actul de control fiscal. Ordinea şi modalitatea de întocmire a actului de control fiscal în rezultatul efectuării controlului fiscal repetat sunt

similare modalităţii de întocmire a actului de control fiscal prevăzute în Capitolul VII al prezentului Regulament.

164. În actul de control fiscal întocmit de funcţionarii fiscali sunt descrise clar şi deplin încălcările depistate în cadrul controlului fiscal repetat. Astfel, în partea constatatoare a acestui act **nu se repetă toate poziţiile** expuse în actul de control fiscal precedent, ci se reflectă doar divergenţele depistate cu trimiteri argumentate la documentele primare, şi de altă natură, precum şi la actele normative care au fost încălcate. Excepţie fac controalele fiscale repetate care se efectuează în temeiul deciziei privind suspendarea cazului şi efectuarea unui control repetat, dat fiind faptul că în baza actului de control fiscal precedent nu a fost adoptata decizia de examinre a cazului de încalcare a legislaţiei şi respectiv, sumele calculate n-au fost reflectate prin RC.

165. Dacă în rezultatul controlului fiscal repetat, comparativ cu verificarea precedentă, s-au depistat derogări de la prevederile legislaţiei fiscale (s-au calculat suplimentar ori s-au micşorat careva sume, au fost depistate încălcări, altele decât cele depistate iniţial), în baza actului de control fiscal se adoptă o decizie asupra cazului de încălcare, care înglobează toate încălcările şi/sau micşorările obligaţiilor fiscale.

166. În cazul restabilirii evidenţei contabile, se va efectua controlul fiscal repetat privind recalcularea obligaţiilor fiscale determinate anterior prin metode şi din surse indirecte, Serviciul Fiscal de Stat corespunzător va emite o nouă decizie asupra cazului de încălcare a legislaţiei.

Pentru încălcările fiscale depistate aferente perioadelor supuse recalculării obligaţiilor fiscale se aplică sancţiuni în modul general stabilit şi în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare.

167. Decizia adoptată în rezultatul controlului fiscal repetat, cu excepţia deciziei în care acesta a fost efectuat în temeiul deciziei privind suspendarea cazului şi efectuarea unui control repetat, va reflecta de regulă diferenţa dintre sumele calculate iniţial şi sumele respective, cu recalcularea sancţiunilor şi a majorărilor de întârziere aferente acestor sume. Dacă în rezultatul controlului repetat se menţin sumele amenzilor aplicate în cadrul controlului iniţial, sumele respective nu se reflectă din nou în decizia adoptată în rezultatul controlului fiscal repetat (prin anularea acestora din decizia iniţială şi aplicarea repetată în decizia ulterioară).

Totodată, urmează de menţionat că în cadrul controlului fiscal repetat, prin care se micşorează sumele impozitelor, taxelor şi altor plăţi, subdiviziunile responsabile de efectuarea controlului urmează de a recalcula sau anula obligaţiile fiscale, inclusiv majorarea de întârziere, calculate în cadrul controlului iniţial, cu reflectarea acestora în decizia adoptată în rezultatul controlului fiscal repetat. Concomitent, majorarea de întârziere calculată automat de sistem, cuprinsă între perioada deciziei iniţiale şi până la data emiterii deciziei adoptate în rezultatul controlului fiscal repetat, se anulează automat de sistem, fără reflectarea acesteia în decizia adoptată în rezultatul controlului fiscal repetat.

168. În cazul în care în cadrul examinării cazului de încălcare a legislaţiei a fost pronunţată decizia privind suspendarea cazului şi efectuarea unui control repetat, pentru încălcările fiscale depistate în cadrul controlului fiscal anterior urmează a fi calculată majorarea de întârziere (penalitate) şi aplicate amenzi în modul general stabilit.

În cazul în care a fost pronunţată decizia privind aplicarea de sancţiune fiscală şi/sau încasarea de impozit, taxă, majorare de întârziere, iar ulterior s-a decis efectuarea unui control fiscal repetat, în cadrul căruia au fost calculate suplimentar impozite, taxe, alte plăţi, pentru sumele calculate suplimentar în cadrul controlului repetat, majorarea de întârziere (penalitatea) nu se va calcula şi, respectiv, nu se vor aplica sancţiuni aferente sumelor respective.

Majorarea de întârziere (penalitatea) se va calcula şi se vor aplica sancţiuni *doar pentru sumele calculate în cadrul primului control.*

169. În situaţia în care în rezultatul controlului fiscal repetat nu se confirmă încălcările indicate în decizia anterioară, urmează de a anula toate poziţiile reflectate în decizia precedentă şi nu sunt constatate calculări suplimentare, Serviciul Fiscal de Stat va anula aceasta din urmă prin decizia de clasare a cazului.

170. Decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei adoptată în rezultatul controlului fiscal repetat se adoptă de către conducerea subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat care a efectuat controlul fiscal.

CAPITOLUL V. METODE ŞI SURSE INDIRECTE DE ESTIMARE A OBLIGAŢIEI FISCALE

171. Serviciul Fiscal de Stat, în baza art. 189 alin. (2), 215 alin. (4), şi 225 din Codul fiscal, determină obligaţiile fiscale ale contribuabilului prin metode şi surse indirecte de estimare a obligaţiilor fiscale. Factorii care pot cauza iniţierea controalelor fiscale prin metode şi surse indirecte sunt:

1) Lipsa de contabilitate sau din cauza ţinerii ei neconforme;

2) În cazul în care contribuabilul (reprezentatntul acestuia) sau persoana lui cu funcţii de răspundere nu prezintă în totalmente sau în parte documentele, evidenţa electronică şi/sau nu au prezentat dările de seamă fiscale;

3) În cazul când persoanele responsabile a entităţii nu pot fi găsite pentru efectuarea controlului fiscal. Totodată, se vor întreprinde măsuri de citare a persoanelor (conducătorul, contabilul-şef) care au fost responsabile anterior pentru perioada supusă controlui;

4) În cazurile în care se vor deţine documente contabile sau juridice a unor entităţi terţe care indică tranzacţii suspecte în relaţii cu agentul economic care urmează a fi supus controlului, sau dacă este ştiut că indicii din documentele deţinute nu sunt reflectate în evidenţa contabilă;

5) Deţinerea documentelor privind tranzacţii cu unele entităţi şi cu cetăţeni, deţinute de la agenţiile de asigurări, notari, burse, IP „Agenţia Servicii Publice" etc., fără reflectarea acestora în evidenţa contabilă sau reflectarea neconformă;

6) Stabilirea divergenţelor între indicatorii din dările de seamă prezentate către Statistică şi alte organe de stat şi dările de seamă prezentate la Serviciul Fiscal de Stat;

7) În cazul depistării tranzacţiilor bancare în proporţii mari şi în contrapunere cu indicatorii din Sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat se stabilesc divergenţe care nu pot fi confirmate prin documente contabile;

8) Deţinerea informaţiilor vamale ce dovedesc că entităţile nu au reflectat deplin sau au reflectat incomplet în evidenţa contabilă tranzacţiile de import/export;

9) Deţinerea informaţiilor de la ASP, ANTA, AITA, ect., şi/sau alte organizaţii (întreprinderi) referitoare la servicii de transport acordate de contribuabil, cât şi a altor tranzacţii deţinute prin efectuarea controalelor de contrapunere la alte entităţi, dar nereflectate în contabilitate;

10) Depistarea tranzacţiilor în proporţii esenţiale între entităţile interdependente/afiliate fără dovada de strămutare a mărfurilor, îndeplinirea serviciilor sau comercializarea bunurilor, îndeplinirea serviciilor nespecifice activităţii entităţilor afiliate, şi în cazul altor circumstanţe care denotă pasibile tranzacţii ireale, conform prevederilor art. 21 alin. (6), art. 24 alin. (8) şi art. 99 din Codul fiscal.

11) În cazurile în care contribuabilii prestează diferite servicii, livrează mărfuri însă verificarea faptică stabileşte că contribuabilul nu deţine patrimoniu cu care ar putea presta aceste servicii (deseori se întâlneşte în ramura construcţiei, în cazul în care tranzacţiile economico-financiare se efectuează fără suport material şi financiar, forţă de muncă);

12) În cazul deţinerii informaţiei în baza controalelor prin contrapunere, unde sau stabilit cazuri de nereflectare în evidenţa contabilă a tranzacţiilor de către entităţile participante;

13) Alte situaţii neordinare care pun la îndoială legalitatea activităţii de întreprinzător a contribuabilului corespunzător care indică pasibile cazuri de evaziune fiscală.

172. În cazul în care contribuabilul dispune de conturi bancare, Serviciul Fiscal de Stat în mod primordial va solicita de la bănci (sucursale), societăţi de plată, societăţi emitente de monedă electronică şi sau furnizori de servicii poştale în care acesta are conturi bancare şi/sau conturi de plăţi deschise în baza art. 226 din Codul fiscal informaţiile despre persoana supusă controlului şi documentele referitoare la operaţiunile din conturile bancare ale acesteia.

173. În cadrul efectuării controlului prin utilizarea metodelor şi surselor indirecte de estimare a obligaţiei fiscale, funcţionarul fiscal urmează să se conducă de actele normative ale SFS, de Recomandările metodice privind estimarea obligaţiei fiscale a contribuabililor prin metode şi surse indirecte, aprobate prin Ordinul IFPS nr. 505/2015.

CAPITOLUL VI. EFECTUAREA VERIFICĂRILOR LA PERSOANELE JURIDICE CU PERSOANELE INTERDEPENDENTE

174. Controlul relațiilor economice, comerciale sau financiare la contribuabilii persoane juridice interdependente este o metodă de verificarea a obligațiilor fiscale și se efectuează în cadrul controalelor fiscale la fața locului.

175. Scopul efectuării verificării la contribuabilii persoane juridice constă în stabilirea și corelarea veniturilor persoanelor interdependente cu profitul/pierderile contribuabilului persoană juridică.

În cadrul controalelor fiscale inițiate la contribuabilii persoane juridice, în scopul examinării ample și detaliate a activității acestora, excluderii posibilelor scheme de camuflare, tăinuire și nedeclarare a veniturilor obținute, cât și altor obiecte impozabile, se va supune examinării informația disponibilă aferentă persoanelor interdependente.

176. În procesul pregătirii către inițierea controlului la contribuabilii persoane juridice, funcționarii fiscali urmează să identifice contribuabilii persoane interdependente.

177. În sensul prezentului capitol, în categoria persoanelor interdependente (rezidente și nerezidente) vor fi incluse:

1) fondatorii persoanelor juridice (inclusiv membrii familiilor);
2) persoanele care controlează contribuabilul, este controlat de contribuabil sau se află împreună cu acesta sub controlul unui terț;
3) contribuabilii la care contribuabilul supus verificării este fondator;
4) contribuabilii care fac parte dintr-un grup de contribuabili ce realizează între ei tranzacții semnificative;
5) persoanele care dețin controlul a cel puțin 50% din capitalul sau din drepturile de vot ale unei persoane.

178. În cadrul efectuării controalelor se vor examina sub aspect fiscal tranzacțiile și informațiile deținute la momentul controlului între persoanele interdependente.

179. Ca urmare a verificării tranzacțiilor, funcționarii fiscali trebuie să determine cheltuielile personale în cadrul activității entității, precum și fluxurile mijloacelor bănești distribuite persoanelor interdependente de pe conturile bancare a entității.

Respectiv, informația aferentă persoanelor interdependente, acumulată din toate sursele disponibile, se va examina sub aspectul declarării depline a veniturilor obținute, prin verificarea cheltuielilor suportate și veniturilor declarate și/sau declarării complete a tuturor surselor de venit. În cazul stabilirii divergentelor se va descrie încălcările și obligațiile fiscale recalculate în cadrul controlului fiscal, conform prevederilor legislației în vigoare.

180. La verificarea persoanelor juridice interdependente, în baza informației din SIA SFS, se va analiza dacă acestea obțin profit sau suportă pierderi. Urmează de determinat dacă persoanele respective nu au admis supraestimarea cheltuielilor și de constatat veniturile obținute din care au fost efectuate aceste cheltuieli.

181. În scopul determinării dacă contribuabilul supus verificării face parte dintr-un grup, urmează să se stabilească dacă proprietatea întreprinderii verificate este asociată cu mai multe întreprinderi, proprietarii cărora au devenit acționari, iar producția și finanțele acestora sunt reglementate de un consiliu de administrație.

Informațiile obține atât din baza de date a SI SFS, cât și din alte surse se utilizează în cadrul controlului inițiat nemijlocit la contribuabilul vizat și/sau în cazul în care se depistează informații referitor la alte persoane interdependente cu acesta. Informațiile respective se vor utiliza în scopul inițierii controalelor fiscale la contribuabilii în cauză pentru a verifica interdependența lor cu alți contribuabili în lanț. În acest scop informația se va stoca și monitoriza pentru a fi utilizată ulterior.

182. În cazul în care în cadrul verificării s-a constatat că contribuabilul persoană juridică supusă verificării care suportă pierderi înregistrează în contabilitate tranzacții semnificative cu persoane juridice interdependente, a căror caracteristici diferă de tranzacțiile similare înregistrate în mod obișnuit (ex. diferența de preturi, împrumuturi acordate sau primite în valori semnificative, condiții avantajoase sau, din contra, dezavantajoase la încheierea unor tranzacții, etc.), iar persoanele juridice interdependente

efectuează cheltuieli sau dețin bunuri, valoarea cărora depășește venitul declarat, funcționarii fiscali vor întocmi o notă în adresa conducerii SFS pentru inițierea controlului fiscal la contribuabilii respectivi.
Nota argumentată, referitor la inițierea controlului la persoana interdependentă, se va remite spre coordonare cătresubdiviziunea reponsabilă de planificarea controlului, conform modului stabilit.
183. Controalele fiscale la persoanele interdependente se vor efectua conform prevederilor Codului fiscal, prevederilor altor acte normative, cât și conform prevederilor prezentului Regulament.

CAPITOLUL VII. VALORIFICAREA REZULTATELOR CONTROLULUI FISCAL

184. Prezentul compartiment are drept scop stabilirea unor modalități unice de valorificare a rezultatelor controlului fiscal și anume: întocmirea actului de control fiscal, prezentarea și examinarea dezacordului pe actul de control, în cazul în care acesta este depus de către contribuabil, întocmirea și executarea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației și examinarea contestației împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat, la fel în cazul în care aceasta este depusă de către contribuabil.
185. Șefii subdiviziunilor structurale ale Serviciului Fiscal de Stat asigură întocmirea și/sau completarea Adnotei sau generarea acesteia în SI SFS, la fiecare etapă de transmitere a materialelor controlului, pentru verificare în cadrul subdiviziunii. Pentru controalele fiscale efectuate prin metoda de verificare documentară, parțială, tematică, totală sau prin contrapunere se întocmește/completează Adnota conform **anexei nr. 9,** iar pentru controlul fiscal efectuat prin metoda de verificare operativă sau faptică – conform **anexei nr. 10.**

Actul de control fiscal și întocmirea acestuia

186. La finalizarea controlului fiscal, conform art. 215 alin. (4) și art. 216 alin. (5) din Codul fiscal, se întocmește un act de control fiscal. Forma generală a actului de control este prevăzută în **anexa nr. 11** la Regulament.
187. Prin derogare de la **pct. 186**, în cazul în care în cadrul controalelor fiscale camerale se constată nerespectarea modului de întocmire și de prezentare a dării de seamă fiscale și nu apar obligații fiscale suplimentare privind impozite/taxe/prime de asigurare obligatorie de asistență medicală/ contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite în cotă procentuală spre plată la buget, în condițiile prevăzute la art. 234 alin. (1^1) din Codul fiscal, se va întocmi doar proces-verbal cu privire la contravenție persoanei cu funcție de răspundere a contribuabilului, în temeiul art. 301^1 din Codul contravențional, fără a fi întocmit actul de control fiscal și fără a fi emisă Decizia pe marginea acestuia.
În situația dată, se emite doar Decizia privind inițierea controlului (formularul DIC), ținând cont de termenul de prescripție.
188. Actul de control fiscal este întocmit pe blanchete de strictă evidență în două exemplare, evidența acestora se ține cronologic în Registrul de evidență a blanchetelor de strictă evidență care este prevăzut în **anexa nr. 12** la prezentul Regulament. Primul exemplar al actului de control fiscal rămâne la Serviciul Fiscal de Stat, al doilea exemplar comunicat/înmânat contribuabilului care a fost supus controlului fiscal.
Ambele exemplare ale actului de control urmează să fie identice și să conțină aceleași date. Nu se permite rectificarea actului de control fiscal.
189. În cazul în care apare necesitatea prezentării (transmiterii) actului de control altui organ, acestuia i se prezintă (transmite) copia autentificată.
190. Structural, actul de control fiscal este constituit din trei părți componente și anume: partea introductivă; partea constatatoare; concluziile asupra actului de control.
191. Partea introductivă a actului de control - în partea introductivă a actului de control sunt reflectate date de ordin informativ privind efectuarea controlului și datele cu caracter general despre contribuabilul supus controlului. La începutul actului de control sunt indicate următoarele:

a) subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat care efectuează controlul;
b) data actului de control;
c) numele, prenumele funcția deținută de funcționarii fiscali care efectuează controlul;

d) numărul şi data DIC. În cazul în care în cadrul controlului fiscal au fost întocmite mai multe DIC urmează a fi specificate fiecare în parte cu descrierea cauzelor care au dus la întocmirea acestora şi perioadele;
e) tipul controlului şi metoda sau metodele tehnice utilizate în procesul efectuării controlului;
f) denumirea şi informaţiile cu caracter general aferente contribuabilului supus controlului;
g) codul fiscal;
h) adresa juridică (sediul) contribuabilului;
i) genul de activitate;
j) subdiviziunile agentului economic supus controlului, corectitudinea declarării modificărilor aferente acestora la SFS;
k) conturile bancare;
l) echipamentele de casă şi de control/imprimante fiscale, post terminal;
m) notificările, licenţele.
n) poziţiile concrete ale obligaţiei fiscale supuse controlului;
o) perioada sau perioadele supuse controlului;
p) data începerii şi data finalizării controlului, cu specificarea perioadei de prelungire a duratei efectuării controlului, după caz;
q) locul unde a fost efectuat controlul fiscal;
r) în caz de suspendare (întrerupere) a controlului se va specifica perioada de suspendare a acestuia;

192. O poziţie distinctă în partea introductivă a actului de control fiscal va fi destinată descrierii respectării de către contribuabil a prevederilor actului de control fiscal şi a deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei precedente, cu excepţia controalelor fiscale efectuate prin metoda verificării operative, faptice şi prin contrapunere, dacă acestea nu au fost efectuate în cadrul controlului de bază.

193. În actul de control se va specifica dacă contribuabilul a declarat la SFS, în corespundere cu prevederile art. 161 alin. (8) din Codul fiscal, despre schimbarea sediului şi/sau despre modificările cu privire la sediul subdiviziunii sale.

194. Actul de control fiscal trebuie să conţină menţiunea dacă controlul a fost efectuat cu prezenţa şi participarea conducătorului (cetăţeanului), contabilului-şef, reprezentanţilor, altor persoane cu funcţii de răspundere a contribuabilului.

195. În cazul în care controlul fiscal se efectuează în cadrul subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat, în actul de control se va descrie numărul şi data procesului verbal de ridicare a documentelor.

196. Partea constatatoare a actului de control - în partea constatatoare a actului de control se reflectă acţiunile şi faptele constatate în procesul controlului. În cazul în care în procesul efectuării controalelor fiscale s-au depistat încălcări ale legislaţiei fiscale, în actul de control se descriu obiectiv, clar şi exact încălcările legislaţiei fiscale şi/sau a modului de evidenţă a obiectelor impunerii, cu referire la documentele de evidenţă respective şi la alte materiale, indicându-se punctele, alineatele, articolele din actele normative şi legislative încălcate. În act se reflectă fiecare perioadă fiscală pentru fiecare impozitului şi taxă în parte, specificându-se încălcările fiscale depistate în ea. În astfel de cazuri, în act, mai întâi se descriu acţiunile contribuabilului, cu explicarea modului (căii) de încălcare ce a adus la neonorarea obligaţiei fiscale, apoi se expune modalitatea corectă pe care contribuabilul urma să o efectueze. În actele de control se indică mărimea obiectului impozabil diminuat şi respectiv obligaţia calculată.

La constatarea sumelor obligaţiilor fiscale diminuate se va face trimitere la documentele în baza cărora s-a determinat diminuarea obligaţiei fiscale prezentate în cadrul controlului, cu anexarea după caz, a copiilor autentificate la actul de control.

197. În cazurile de efectuare a controalelor fiscale la faţa locului prin verificare totală, în actul de control se reflectă corectitudinea şi plenitudinea calculării tuturor impozitelor, taxelor şi altor plăţi obligatorii la buget, respectarea altor obligaţii fiscale după cum este prevăzut în capitolul IV la compartimentul „Verificare totală" din prezentul Regulament.

198. În actul de control trebuie specificată fiecare tip de obligaţie fiscală verificată în parte cu descrierea clară a metodelor utilizate, fără a se limita la fraze generale. În acest sens, în cazul în care controlul fiscal a fost efectuat exclusiv prin metode şi surse indirecte de estimare pentru toate obligaţiile fiscale verificate, în act se va descrie metodele şi procedurile aplicate în conformitate cu art. 189 alin. (2), 215

alin. (4), 225 și 226[1] al Codului fiscal și a Recomandărilor metodice privind estimarea obligației fiscale a contribuabililor prin metode și surse indirecte, aprobate prin Ordinul IFPS nr. 505/2015 și de Regulamentul cu privire la verificarea obligațiilor fiscale și estimarea veniturilor impozabile ale persoanelor fizice cu aplicarea metodelor și surselor indirecte, aprobat prin Ordinul SFS nr. 137/2023. Totodată, în cazurile (specificate la pct. 171) în care la momentul efectuării controlului nu poate fi definitivată obligația unui anumit tip(uri) de impozit și/sau taxă, în act se va specifica concret care obligație a impozitului și/sau taxei au fost estimate prin aplicarea metodelor și surselor indirecte.

199. Dacă se utilizează alte metode tehnice de control (tematice, faptice, parțiale etc.) în act se reflectă strict pozițiile supuse verificării.

200. În cazul în care în procesul efectuării controlului fiscal nu sunt stabilite abateri de la respectarea legislației fiscale, în act se menționează concret: **nu s-au constatat încălcări sau lipsește obiectul impozabil, cu descrierea pozițiilor verificate, și anume, indicatori concreți care confirmă stabilirea lipsei încălcărilor.**

201. În cazul depistării derogărilor de la prevederile legislației fiscale sub aspectul corectitudinii și plenitudinii calculării și virării la buget a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii, în actul de control se indică sumele recalculate sau micșorate ale obligației fiscale și non fiscale, atât prin metode directe, cât și indirecte după caz, a majorărilor de întârziere (penalităților) calculate în rezultatul controlului, cu specificarea lor în parte pe fiecare tip și pe perioadă fiscală în parte, precum și specificarea documentelor contabile în baza cărora s-au efectuat recalculările/micșorărilor a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii.

202. La sumele recalculate în procesul controlului pentru neplata în termen a acestor obligații fiscale, conform legislației în vigoare se calculează majorări de întârziere (penalități) de la data din care contribuabilul trebuia să achite impozitele sau plățile respective. În actul de control se va menționa că pentru neachitarea în termen a impozitelor, taxelor și altor plăți va fi calculată majorare de întârziere, cu trimitere la actul normativ respectiv. Suma penalității se calculează în partea decisivă a deciziei, iar calculul se reflectă într-o anexă la aceasta, care este parte componentă a deciziei.

203. În partea constatatoare a actului de control, cu excepția controalelor fiscale prin metoda verificării operative și faptice, se fixează și situația la momentul controlului a decontărilor cu bugetul, cu reflectarea restanței sau a plății plătite în plus pe fiecare tip de obligație fiscală în contrapunere cu datele înscrise în evidența contabilă. În cazul expirării termenului de perscripție supraplățile, și/sau în cazul neconfirmării acestora cu evidența contabile, se sting prin calculare.

204. Este de menționat că în cadrul controalelor fiscale pe lângă controlul corectitudinii calculării și achitării obligațiilor fiscale, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurare socială de către contribuabil în buget, funcționarii fiscali verifică și alte poziții cum sunt: existența sau lipsa la contribuabil a actelor permisive pentru anumite genuri de activitate; evidența formularelor tipizate de documente cu regim special, plățile non fiscale. Astfel, vor fi descrise în actul de control fiecare poziție în parte cu descrierea clară a fiecăreia din acestea.

205. Copiile documentelor și informațiile în baza cărora au fost recalculate obligațiile fiscale se vor autentifica de către persoanele responsabile ale entității.

206. În cadrul controlului la contribuabilii ce au inițiat procedura de insolvabilitate, se va verifica și se va fixa în actul de control condițiile ce au generat insolvabilitatea contribuabililor, informația prezentată instanței de judecată comparativ cu contabilitatea contribuabilului, acțiunile de constatare a insolvabilității, cât și indicii insolvabilității. De asemenea, se va descrie în actul de control calificarea procedurii de insolvabilitate potrivit Recomandărilor metodice cu privire la efectuarea controlului fiscal în cadrul căruia au fost identificate elementele infracțiunii de insolvabilitate intenționată și/sau fictivă, aprobate prin Ordinul SFS nr. 290/2019.

207. Concluziile asupra actului de control fiscal - în partea destinată concluziilor la actul de control se descriu clar rezultatele controlului efectuat, obligațiile contribuabilului, se aplică semnăturile părților participante la control și mențiunea privind înmânarea/comunicarea actului de control contribuabilului sau privind refuzul acestuia de a primi un exemplar al actului de control, se efectuează alte însemnări, după caz.

208. După concluzii se enumeră anexele la actul de control ca parte componentă a acestuia.

209. Obligațiile contribuabilului - în actul de control se va indica obligația contribuabilului prevăzută de art. 216 alin. (8) din Codul fiscal, care prevede că contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat după caz, să asigure condiții adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui și să semneze actul de control fiscal, iar în caz de **dezacord este obligat să prezinte în scris, în termen de 15 zile calendaristice din data comunicării** (data la care contribuabilul a făcut cunoștință cu actul de control - data comunicării/data recepționării prin intermediul oficiului poștal/data la care se consideră comunicată prin publicitate), **argumentarea dezacordului, anexând documentele de rigoare**. În actul de control se indică adresa subdiviziunii SFS care a efectuat controlul la care contribuabilul urmează să depună dezacordul.

210. La actul de control se anexează următoarele materiale: tabelul aferent situației economico – financiare a contribuabilului, tabelele privind corectitudinea calculării și achitării TVA și a impozitului pe venit din activitate, care se imprimă pe blancheta actului de control de strictă evidență, după caz, copiile contractelor, copia documentelor în baza cărora au fost stabilite încălcările, actele de evaluare a mărfurilor (bunurilor) conform prețurilor de piață (în cazul depistării încălcărilor la calcularea impozitului pe venit și TVA), după caz rezultatele inventarierii, acte de verificare a obligațiilor, explicațiile sau lămuririle contribuabilului, (copia politicii de contabilitate la dosarul administrativ, după caz) (**anexa nr. 3**) etc.

Dacă în cadrul controlului, la actul de control se anexează și alte tabele privind calcularea impozitelor, taxelor și/sau altor plăți, acestea urmează a fi imprimate pe blanchete de strictă evidență.

În actul de control se face mențiunea referitoare la materialele anexate la el, ca fiind parte integrală a actului de control, cu numerotarea cronologică unică pe întreg actul de control și cu indicarea denumirii anexelor respective.

În cazurile în care la actul de control se anexează copii ale unor documente, calcule, acestea se semnează de către funcționarii fiscali, contabilul – șef (contabilul), după caz, alte persoane responsabile și se autentifică cu semnătura persoanei împuternicite de entitate, iar în cazul refuzului de a semna de către persoanele responsabile ale entității refuzul se va consemna în act, indicând data.

211. În cazul în care apare necesitatea de a proba încălcările stabilite în actul de control, prin documente, și există probabilitatea dispariției acestora sau în alte cazuri expres prevăzute de legislație, în limita prevederilor legale funcționarul fiscal/funcționarii fiscali, în baza prevederilor și modului stabilit de art. 134 alin. (1) pct. 7) și art. 145 din Codul fiscal, pot ridica documentele de la contribuabil, indiferent de locul aflării lor, ce vizează controlul efectuat, asigurând păstrarea lor la Serviciul Fiscal de Stat.

212. În cadrul efectuării procedurii de ridicare a documentelor de la contribuabil, de către funcționarii fiscali se vor întocmi acte de ridicare a documentelor respective.

213. Controlul fiscal se consideră finalizat la momentul întocmirii și semnării actului de control fiscal de către toți participanții la control. Ziua finalizării controlului coincide cu data indicată în pct. 7 din formularul DIC.

În cazul în care contribuabilul refuză semnarea actului de control, expedierea acestuia are loc conform art. 129[1] din Codul fiscal, data finalizării controlului se consideră data semnării actului de control doar de către funcționarii fiscali.

Totodată, perioada dintre începerea controlului fiscal și finalizarea acestuia nu va depăși termenele de efectuare a controlului fiscal stabilite în DIC, iar în caz de depășire se va respecta procedura descrisă în ***Capitolului III*** din prezentul Regulament.

214. Dacă la momentul semnării actului de control conducătorul întreprinderii lipsește, actul se semnează de către persoană responsabilă, împuternicită prin ordin sau procură sau, după caz, persoana responsabilă a agentului economic din subdiviziunea respectivă a acestuia/persoana care activează în subdiviziunea respectivă a agentului economic la momentul controlului, cu mențiunea respectivă.

215. Participanții la control vor semna actul de control fiscal pe foaia care conține text (se interzice de a semna foaia curată).

216. Actul de control fiscal urmează a fi semnat de către contribuabil **numai după prezentarea de către acesta funcționarii fiscali a actelor de identitate și/sau a actelor ce confirmă împuternicirile** pentru identificarea contribuabilului în persoana respectivă sau a persoanei împuternicite de a semna actul de control.

217. În partea finală a actului de control se face menţiunea **„al II-lea exemplar al actului de control am primit"**, în dreptul căreia reprezentantul contribuabilului se semnează şi indică data primirii actului.
218. Dacă contribuabilii, persoanele cu funcţii de răspundere ale acestora sau persoana responsabilă a agentului economic din subdiviziunea respectivă a acestuia, din diferite motive refuză de a primi sub semnătură un exemplar al actului de control, funcţionarii fiscali vor nota sub semnătura aplicată de aceştia acţiunile acesteia stipulând următoarele: **„a refuzat semnarea şi primirea actului de control. Un exemplar al actului de control se expediază prin intermediul oficiului poştal/** cutiei poştale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS".
Doar în cazul refuzului semnării actului de control de către contribuabil, acesta se expediază contribuabilului în termen de până la 3 zile lucrătoare de la data semnării actului de control de către funcţionarii fiscali.
1) ***Comunicarea actului de control potrivit art. 131 alin. (11) din Codul fiscal, persoanelor menţionate la art. 187 alin. (2[1]) din Codul fiscal*** se efectuează prin intermediul cutiei poştale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS, cu indicarea adresei electronice a contribuabilului la care urmează a fi remise.
În cazul în care nu a fost posibilă expedierea actului de control prin intermediul cutiei poştale electronice, acesta va fi comunicat prin publicitate conform art. 129[1] din Codul fiscal.
2) ***Comunicarea actului de control nespecificate la art. 187 alin. (2[1]) din Codul fiscal*** se efectuează, în termen de până la 3 zile lucrătoare de la data semnării actului de control de către funcţionarii fiscali care au efectuat controlul, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, la adresa juridică a persoanei juridice.
În cazul în care nu a fost posibilă expedierea actului de control, acesta va fi comunicat prin publicitate conform art. 129[1] din Codul fiscal.
Avizul de primire eliberat de oficiul poştal/ confirmarea privind expedierea prin intermediul cutiei poştale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS se anexează la actul de control şi serveşte drept document justificativ ce confirmă primirea de către contribuabil a actului de control.
219. Actul de control şi materialele controlului se prezintă şefului (şefului adjunct) al subdiviziunii responsabile de control în următoarele termene:
- dacă nu s-au constatat încălcări ale legislaţiei, nu mai târziu de ziua lucrătoare, care urmează după ziua în care a fost semnat actul sau a fost refuzată semnarea;
- dacă s-au constatat încălcări ale legislaţiei, în termen de 5 zile lucrătoare, care urmează după ziua în care a fost semnat actul sau a fost refuzată semnarea, sau în cazuri excepţionale şeful direcţiei stabileşte termenul concret de prezentare a materialelor controlului.
220. Dacă în cadrul controlului fiscal nu au fost depistate încălcări ale legislaţiei, actul de control se contrasemnează, după cum urmează:
- pentru controalele efectuate de către conducerea subdiviziunii responsabile de control;
- pentru controalele efectuate de către subdiviziunile responsabile de deservirea contribuabilului– de către şeful (şeful adjunct) al subdiziviunii date.
221. În cazul în care funcţionarii fiscali în cadrul controlului fiscal estimează cu certitudine că suma obligaţiilor fiscale diminuate/nedeclarate sau alte încălcări depistate întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii, subdiviziunea SFS care efectuează controlul fiscal, după ce va verifica toate aspectele/obligaţiile fiscale pentru care este dispus controlul, în termen de 3 zile lucrătoare înainte de finalizarea controlului, potrivit Ordinului SFS nr. 660/2021 urmează să informeze în scris Direcţia generală antifraudă.
222. Durata păstrării actelor de control în arhiva Serviciului Fiscal de Stat va fi conform termenului prevăzut în Nomenclatorul dosarelor Serviciului Fiscal de Stat, din data formării dosarului administrativ

Modul de prezentare şi examinare a dezacordului la actul de control

223. În conformitate cu prevederile art. 216 alin. (8) din Codul fiscal, în cazul în care contribuabilul nu este de acord cu conţinutul actului de control, acesta este obligat să prezinte în scris, în termen de **cincisprezece zile calendaristice** de la data semnării actului (data recepţionării prin intermediul

oficiului poştal/intrării în cutia poştală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul SFS/comunicării prin publicitate) dezacordul cu argumente care confirmă poziţia contribuabilului, anexând la dezacord documentele confirmative respective.

224. În cazul în care contribuabilul este de acord cu rezultatele controlului, acesta urmează să prezinte în formă scrisă acordul privind examinarea cazului de încălcare a legislaţiei fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului. În acest caz contribuabilul depune o cerere la SFS cu solicitarea de a examina cazul conform prevederilor art.246 alin. (2^1) din Codul fiscal. Prin urmare, examinarea cazului de încălcare fiscală poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art. 216 alin.(8) din Codul fiscal.

225. Dezacordul la actul de control se va examina dacă a fost prezentat în termenul prevăzut la art. 216 alin. (8) din Codul fiscal. În cazul depunerii de către contribuabil a dezacordului cu întârziere, acesta nu se va examina.

226. Dacă prin înaintarea dezacordului pe actul de control contribuabilul a prezentat materiale sau probe adăugătoare, ce confirmă poziţia lui, funcţionarii fiscali care au efectuat controlul examinează materialele prezentate, coordonându-le cu şeful (adjunctul) secţiei (direcţiei) al subdiviziunii responsabile de control fiscal şi conducerea Serviciului Fiscal de Stat.

227. În cazul în care argumentele prezentate prin dezacordul la act sunt întemeiate, despre acestea se va menţiona în decizie, cu recalcularea după caz a obligaţiilor.

228. Este interzisă efectuarea rectificărilor în actul de control de bază ca urmare a examinării dezacordului pe actul de control.

229. Şeful (şef adjunct) al direcţiei responsabile de control fiscal examinează actul de control precum şi dezacordul contribuabilului, coordonând elaborarea proiectului deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei, aplicând semnătura şi data respectivă pe exemplarele deciziei destinate pentru a fi păstrate la Serviciul Fiscal de Stat.

Examinarea cazului de încălcare a legislaţiei
Modul de adoptare şi conţinutul deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei

230. Conform prevederilor art. 216 alin.(5) din Codul fiscal, în cazul depistării încălcărilor fiscale, organul care exercită controlul adoptă decizia corespunzătoare. Tipurile de decizii sunt prevăzute în **anexele nr. 13, 14, 15** la prezentul Regulament.

231. Deciziile asupra cazului de încălcare a legislaţiei se adoptă de către conducerea Serviciului Fiscal de Stat.

232. Procedura de examinare a cazului de încălcare a legislaţiei nu poate fi iniţiată, iar procedura iniţiată urmează a fi încheiată dacă:

1) se constată că nu a avut loc nici o încălcare a legislaţiei;

2) persoana căreia i s-a intentat procedura de examinare a cazului de încălcare a legislaţiei a fost lichidată sau a decedat;

3) nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii necesare de a fi încasate conform legislaţiei fiscale;

4) încălcarea ce ţine de utilizarea serviciilor fiscale electronice este determinată de o defecţiune tehnică ce nu depinde de voinţa contribuabilului (în cazul în care contribuabilul va prezenta dovezi ce vor demonstra că încălcarea a fost produsă din motive tehnice).

233. În cazul în care în cadrul controlului fiscal se determină că a avut loc o încălcare a legislaţiei, însă nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii necesare de a fi încasate, aceasta doar modificând, indicii din declaraţiile sau dările de seamă, atât fiscale, cât şi financiare se va emite Decizie privind clasarea cazului în corespundere cu art. 249 alin. (2) din Codul fiscal. Totodată, în situaţia în care (de ex. în rezultatul inventarierii mărfurilor se constată divergenţe cu datele contabilităţii), se emite Decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei, în care se vor indica acţiunile ce urmează a fi întreprinse de contribuabil în vederea înlăturării încălcării constatate.

234. Termenul de examinare a cazului de încălcare a legislaţiei este de **15 zile** din data:

- prezentării dezacordului la actul de control – dacă a fost prezentat la timp;

- expirării termenului de prezentare a dezacordului – dacă nu a fost prezentat sau dacă a fost prezentat cu întârziere.

235. În cazul în care în cadrul examinării cazului de încălcare a legislației există circumstanțe în rezultatul cărora apare necesitatea prelungirii termenului indicat mai sus, acesta poate fi prelungit cu **30 zile** în modul prevăzut la art. 246 alin. (2) din Codul fiscal. Modelul deciziei privind prelungirea termenului de examinare a cazului de încălcare a legislației este prevăzut în **anexa nr. 16.** Deciziile de prelungire a termenului de examinare a cazului de încălcare a legislației se vor numerota după următoarea structură: „codul subdiviziunii din cadrul subdiviziunii autonome/numărul curent al Deciziei", iar evidența acestora se ține în Registrul de evidență a deciziilor de prelungire a termenului de examinare a cazurilor de încălcare fiscală, modelul registrului este prevăzut în **anexa nr. 41** la prezentul Regulament sau în SIA SFS.

236. Pentru fiecare caz de încălcare fiscală, inclusiv în cazul prelungirii termenului de examinare a cazului de încălcare a legislației, se emite decizia corespunzătoare.

Astfel, în cazul în care în cadrul controlului au fost emise Decizii privind inițierea controlului pentru fiecare subdiviziune în parte (spre expemlu: inițierea controalelor fiscale inopinante), se va considera ca cazuri de încălcare separate și se vor emite Decizii asupra cazului de încălcare a legislației pe marginea fiecărui act de control întocmit, cu aplicarea amenzii pentru fiecare caz separat.

237. În cazul în care este dispus controlul fiscal la mai multe subdiviziuni ale unuia și aceluiași agent economic și, respectiv, au fost emise decizii privind inițierea controlului, separat pentru fiecare subdiviziune, iar în formularele DIC au fost indicate date diferite de începere a controlului (data indicată în boxa 7 din formularul DIC), la constatarea încălcării prevederilor art. 8 alin. (2) lit. f) și g) din Codul fiscal, se va considera ca cazuri de încălcare separate și se vor emite Decizii asupra cazului de încălcare a legislației pe marginea fiecărui act de control întocmit, cu aplicarea sancțiunii prevăzută la art. 253 alin. (1) din Codul fiscal pentru fiecare caz separat depistat la fiecare subdiviziune în parte.

În situația în care au fost emise decizii privind inițierea controlului, separat pentru fiecare subdiviziune, însă cu aceiași dată de începere a controlului (data indicată în boxa 7 din formularul DIC), la constatarea încălcării prevederilor art. 8 alin. (2) lit. f) și g) din Codul fiscal, se va considera ca un singur caz de încălcare depistat în cadrul controlului și se va emite o Decizie asupra cazului de încălcare a legislației pe marginea actelor de control întocmit, cu aplicarea sancțiunii prevăzute la art. 253 alin. (1) din Codul fiscal.

238. La solicitarea scrisă a contribuabilului cu mențiunea că este de acord cu rezultatele controlului, examinarea cazului de încălcare a legislației poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art. 216 alin. (8) din Codul fiscal. Totodată, în situația în care contribuabilul solicită examinarea cazului de încălcare a legislației în lipsa sa fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art. 216 alin. (8) din Codul fiscal, despre data examinării cazului se va informa contribuabilul, prin expedierea citației.

239. Cazul de încălcare a legislației se examinează în prezența persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării. În acest scop Serviciul Fiscal de Stat anunță contribuabilul în scris (prin citație) despre locul, data și ora examinării cazului de încălcarea legislației.

240. Citația privind examinarea cazului de încălcare a legislației se întocmește în 2 exemplare, unul dintre care se expediază contribuabilor nespecificate la art. 187 alin. (2^1) din Codul fiscal recomandat prin intermediul I.S. „Poșta Moldovei", iar persoanelor menționate la art. 187 alin. (2^1) din Codul fiscal prin intermediul poștei electronice (email), iar altul se coase în dosarul administrativ. În cazul în care nu a fost posibilă expedierea citației asupra cazului de încălcare a legislației, aceasta va fi comunicată prin publicitate conform art. 129^1 din Codul fiscal.

241. Cazul de încălcare a legislației poate fi examinat în lipsa persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării numai dacă există confirmare că aceasta a fost anunțată în modul stabilit despre locul, data și ora examinării cazului și dacă de la ea până la data stabilită pentru adoptarea deciziei nu a parvenit un demers argumentat de a fi amânată examinarea.

242. La adoptarea deciziei este oportună participarea tuturor persoanelor, care au semnat actul de control, iar la inițiativa contribuabilului sau Serviciului Fiscal de Stat și a altor persoane responsabile: specialiști în domeniu și/sau juriști.

243. Contribuabilul, în cadrul examinării cazului de încălcare a legislației, ținând cont de prevederile art. 374-381 din Codul civil, poate să-și exercite drepturile sale:

- în cazul persoanei fizice – personal, printr-un reprezentant (conform procurii) sau de comun cu reprezentantul (conform procurii);
- în cazul persoanei juridice – prin intermediul conducătorului sau al reprezentantului său (conform procurii).

244. Atât în cazul persoanei fizice, cât și în cazul persoanei juridice, împuternicirile reprezentantului inclusiv ale avocatului, conform prevederilor art. 46 din Codul administrativ, trebuie să fie confirmate printr-o procură.

245. Procura pentru reprezentarea persoanei fizice se autentifică, după caz, de notar, de secretarul primăriei satului (comunei), de administrația (conducerea) persoanei la care lucrează sau învață mandantul, de administrația instituției curativ-profilactice staționare, în care mandantul se află pentru tratament, de comandantul (șeful) unității militare – dacă mandantul este militar, sau de șeful locului de detențiune - dacă mandantul este în detențiune.

246. Procura din partea persoanei juridice se eliberează de conducătorul ei (locțiitorul acestuia).

247. În cazul în care este necesară prezentarea procurii, aceasta se anexează la materialele controlului.

248. Cazul de încălcare a legislației este examinat la subdiviziunea SFS care a efectuat controlul fiscal.

249. În cadrul examinării cazului de încălcare a legislației, urmează de ținut cont de prevederile art. 226 alin. (3) lit. f) și alin. (4) și de art. 243 alin. (1) din Codul fiscal. Ca urmare, în cazul în care persoana trasă la răspundere dă explicații, prezintă dovezi și formulează cereri, toate acestea se consemnează într-un proces-verbal, semnat de persoanele participante la examinarea cazului de încălcare a legislației.

250. După examinarea cazului de încălcare a legislației, de către Serviciul Fiscal de Stat se emite decizia respectivă.

251. Asupra cazului de încălcare a legislației poate fi pronunțată una din următoarele decizii privind:

1) aplicarea de sancțiune fiscală și/sau încasarea de impozit, taxă, calculate suplimentar, de majorare de întârziere, conform art. 249 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal (**Anexa nr. 13** la prezentul Regulament);

2) clasarea cazului (**Anexa nr. 14** la prezentul Regulament). Decizia respectivă, conform art. 249 alin. (2) din Codul fiscal este pronunțată în cazul în care:

a) există circumstanțe, prevăzute de Codul fiscal, ce exclud sau absolvă de răspundere pentru săvârșirea încălcării fiscale și nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) necesare de a fi încasate conform legislației fiscale;

b) este adoptat, conform art. 172 din Codul fiscal, un act de anulare a sancțiunii fiscale, sumei impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității);

c) există, pentru același fapt, în privința persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală, o decizie privind aplicarea unei sancțiuni fiscale și/sau încasarea sumei impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) ori există o decizie de clasare a cazului;

d) materialele cazului se transmit conform competenței, dacă se constată că examinarea acestuia poate fi efectuată cu plenitudine de o altă autoritate abilitată să examineze cazurile de încălcare fiscală.

3) suspendarea cazului și efectuarea unui control fiscal repetat (**Anexa nr. 15** la prezentul Regulament). Decizia respectivă, conform art. 249 alin. (3) din Codul fiscal, se va pronunța numai cu condiția respectării prevederilor art. 214 alin. (6) din Codul fiscal.

252. Structural, decizia asupra cazului de încălcare a legislației este constituită din trei părți componente și anume: introductivă, constatatoare și decisivă.

253. Partea introductivă a deciziei conține următoarele elemente:

1) denumirea subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat din al cărui nume se pronunță decizia;
2) numărul data adoptării deciziei;
3) denumirea completă a contribuabilului;
4) codul fiscal al contribuabilului;
5) adresa juridică a contribuabilului;
6) numele și prenumele, funcția persoanei care a emis decizia;

7) numărul şi data deciziei în baza căreia a fost prelungit termenul de examinare a cazului de încălcare a legislaţiei, după caz;

8) alţi participanţi la adoptarea deciziei;

9) remarcă despre participarea persoanelor care au săvârşit încălcarea legislaţiei (reprezentanţilor lor), altor persoane cointeresate. În cazul în care decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei este luată fără participarea contribuabilului se va înscrie următoarea menţiune „**fără participarea contribuabilului**";

10) seria, numărul şi data citaţiei pentru participarea la examinarea cazului de încălcare a legislaţiei, şi data comunicării acesteia contribuabilului;

11) remarcă despre materialele de control (nr. şi data actului de control, nr. şi data dezacordului pe act, în cazul în care acesta există), în baza cărora se examinează cazul de încălcare a legislaţiei.

254. Partea constatatoare a deciziei cuprinde următoarele elemente:

1) descrierea încălcării fiscale (spre exemplu: lipsa documentelor sau documente neconforme şi/sau, lipsa înregistrării tranzacţiilor în evidenţa contabilă, deduceri fiscale neconformiate, etc.) cu indicarea articolelor, aliniatelor, punctelor din actele normative care au fost încălcate (inclusiv cu indicarea articolelor care prevăd obligaţiile contribuabilului, tipurile de încălcări etc.);

2) descrierea derogărilor de la legislaţie comise de către contribuabil cu specificarea acestora pe perioade fiscale distincte şi pe tipuri de impozite, taxe sau alte obligaţii şi a sumelor respective recalculate, cu divizarea acestora pe fiecare an fiscal în parte. În situaţia în care în cadrul controlului se calculează obligaţii fiscale, atât prin metode directe, cât şi indirecte, acestea vor fi reflectate separat, pe fiecare tip de metodă în parte (metode directe şi indirecte);

3) menţiunea privind prelungirea termenului de examinare a cazului de încălcare a legislaţiei, în situaţia în care termenul de examinare a fost prelungit;

4) trimiterea la actele normative care acordă dreptul conducerii Serviciului Fiscal de Stat de a examina cazul de încălcare a legislaţiei şi a calcula obligaţiile fiscale ale contribuabililor;

5) menţiunea despre argumentele şi probele prezentate de contribuabil cât şi despre faptul acceptării/neacceptării acestora, în cazul prezentării dezacordului la act;

6) în cazul emiterii deciziei pe rezultatele controlului fiscal repetat, în partea constatatoare a deciziei se vor indica rezultatele primului control. Excepţie fac controalele fiscale repetate care se efectuează în temeiul deciziei privind suspendarea cazului şi efectuarea unui control repetat, dat fiind faptul că în baza actului de control fiscal precedent nu a fost adoptată decizia de examinre a cazului de încalcare a legislaţiei şi respectiv, sumele calculate n-au fost reflectate prin RC;

255. Partea decisivă a deciziei cuprinde următoarele elemente:

1) stabilirea obligaţiilor fiscale prin indicarea sumelor impozitelor, taxelor, plăţilor recalculate şi a sancţiunilor, majorărilor de întârziere aplicate, cu divizarea acestora pe fiecare an fiscal în parte şi separat pe tip de metode (directe şi indirecte);

2) termenul de transfer (30 de zile) şi codurile IBAN la care urmează a fi transferate sumele recalculate a obligaţiilor fiscale;

3) obligaţia contribuabilului privind executarea deciziei;

4) dreptul de beneficiere a reducerii cu 50 % a amenzilor aplicate şi dreptul de contestare;

5) semnătura persoanei care a emis decizia şi ştampila Serviciului Fiscal de Stat;

6) data şi semnătura contribuabilului precum că acestuia i-au fost aduse la cunoştinţă drepturile, obligaţiile şi răspunderea şi a primit exemplarul II al deciziei.

256. În decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei se vor reflecta constatările stabilite în cadrul controlului fiscal şi reflectate în actul de control fiscal, ţinând cont de:

- dezacordul la actul de control;
- constatările stabilite şi/sau identificate în cadrul examinării materialelor;
- informaţiilor suplimentare prezentate în cadrul examinării cazului de încălcare a legislaţiei; în cazul în care argumentele prezentate sunt întemeiate.

257. În decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei atât în partea constatatoare cât şi în partea decisivă a acesteia se indică sumele calculate suplimentar în rezultatul controlului, divizate pe fiecare perioadă fiscală în parte şi separat pe tip de metode (directe şi indirecte).

258. În decizie, Serviciul Fiscal de Stat solicită contribuabilului, prin mențiunea respectivă, ca în dispoziția de plată aferentă sumelor calculate suplimentar în rezultatul controlului să se indice numărul și data deciziei în baza căreia s-au achitat sumele recalculate cu specificarea lor.

259. În deciziile asupra cazurilor de încălcare a legislației (în actele de control), actele normative la care se fac trimiteri se scriu corect și complet, indicându-se denumirea, numărul și data adoptării acestora.

260. În procesul adoptării deciziei, contribuabilului îi sunt aduse la cunoștință drepturile și obligațiile sale prevăzute de legislația în vigoare. Astfel, în decizie se indică obligația contribuabilului stipulată în art. 252 alin. (1) din Codul fiscal, care prevede că acesta este obligat ca în termen de 30 zile din data pronunțării să o execute, termen pentru care nu se suspendă calcularea majorării de întârziere. La fel, în decizie se indică poziția stipulată în art. 234 alin. (2) din Codul fiscal, care prevede că în cazul în care persoana trasă la răspundere pentru încălcarea legislației beneficiază de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate dacă respectă strict condițiile prevăzute la articolul dat. Totodată în decizie se indică că potrivit art. 5 alin. (8) din Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe, sancțiunile se reduc cu 50%, la fel se indică reducerea cu 50% a amenzilor aplicate de către Serviciul Fiscal de Stat conform prevederilor Legii nr. 845/1998 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

În decizie, în cazul în care au fost constatate încălcările fiscale prevăzute la art. 254 și/sau 254[1] din Codul fiscal, se va menționa că pentru comiterea repetată, în decurs de 6 luni consecutive, a încălcărilor fiscale prevăzute la art. 254 și/sau 254[1] din Codul fiscal, contribuabilul nu va putea beneficia de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate, în conformitate cu prevederile art. 234 alin. (2) din Codul fiscal.

În situația în care controlul fiscal vizează verificarea aspectelor stabilite în sarcina Serviciului Fiscal de Stat prin acte normative speciale care conțin norme aferente sancționării pentru încălcările admise, precum și aferente dreptului contribuabilului de a beneficia de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate, despre acest fapt se va indica în decizie.

Concomitent, în decizie se indică dreptul contribuabilului de a contesta decizia în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia conform art. 165 alin. (1) din Codul administrativ și la adresa mun. Chișinău, str. Constantin Tănase nr.9, în conformitate cu art. 164 alin. (1) din Codul administrativ.

261. În cazul adoptării deciziei asupra cazului de încălcare a legislației în rezultatul unui control privind recalcularea obligațiilor fiscale determinate anterior prin metode și din surse indirecte, persoana trasă la răspundere pentru încălcarea legislației poate beneficia de prevederile art. 234 alin. (2) din Codul fiscal pentru amenzile aplicate în baza deciziei pe marginea controlului privind recalcularea obligațiilor fiscale.

262. În partea decisivă a deciziei se va menționa despre prevederile art.189 alin.(2) din Codul fiscal, care stipulează că, în cazul prezentării documentelor contabile și primare justificative se va efectua recalcularea obligației fiscale estimate prin metode si din surse indirecte, reieșind din documentele respective, prezentate în conformitate cu legislația în vigoare.

De asemenea, în partea decisivă a aplicării avertizării în temeiul art.235 alin.(1[1]) din Codul fiscal pentru comiterea încălcărilor nesemnificative.

263. Cazul de insolvabilitate sau absență temporară din țară a persoanei fizice sau a persoanei cu funcție de răspundere a persoanei juridice, precum și iminența unor evenimente pe care persoana ce a săvârșit încălcarea fiscală putea să le prevadă, dar nu le-a prevăzut nu constituie temei pentru neaplicarea sau anularea sancțiunii fiscale.

264. Persoanele scutite de impozite și/sau taxe, precum și cele care au calculat greșit impozitul și/sau taxa din cauza explicațiilor greșite, prezentate în scris de Serviciul Fiscal de Stat, sunt absolvite de răspundere pentru diminuarea, calcularea incorectă sau neplata acestora, conform prevederilor art. 234 alin. (4) din Codul fiscal.

265. Dacă în rezultatul controlului apare necesitatea de a prezenta o anumită dare de seamă fiscală corectată (forma INR, IALS, IPC, TAXI, etc.), în cazul în care informația din aceasta modifică obligația fiscală a altui contribuabil sau generează o eroare în baza de date a SIA SFS, în partea decisivă din decizia asupra cazului de încălcare a legislației se va stipula, despre faptul că contribuabilul urmează să prezinte darea de seamă respectivă corectată și se va indica termenul-limită de prezentare a acesteia, care nu poate depăși termenul de executare benevolă a deciziei.

266. Persoanele care au calculat greşit impozitul şi/sau taxa, dacă acest fapt nu a fost depistat în cadrul controlului fiscal anterior, la efectuarea repetată a controlului fiscal în condiţiile reglementate la art. 214 alin. (8), sunt absolvite de aplicarea amenzilor şi penalităţilor pentru încălcările fiscale depistate aferente perioadelor supuse controlului repetat.

267. Decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei se pronunţă imediat după încheierea examinării lui, iar în decursul a 3 zile după emitere, un exemplar al deciziei se înmânează/se expediază recomandat persoanei vizate în ea, cu scrisoare de însoţire. În situaţia în care înmânarea/expedierea actelor SFS nu a fost posibilă, acestea se comunică prin publicitate în modul stabilit la art. 129[1] din Codul fiscal. Confirmarea (documentul eliberat de oficiul poştal) privind înmânarea/ confirmarea privind comunicarea prin publicitate a deciziei respective destinatarului, se anexează la materialele controlului.

268. Decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei se întocmeşte în două exemplare, dintre care primul exemplar se păstrează la Serviciul Fiscal de Stat, al doilea exemplar se comunică contribuabilului în modul prevăzut în ***punctul 267*** al prezentului Regulament.

269. În cazul în care contribuabilul, la data adoptării deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei, nu are restanţe sau în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmânării/recepţionării deciziei asupra cazului de încălcare fiscală stinge sumele impozitelor, taxelor, contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, majorărilor de întârziere (penalităţilor) şi/sau 50% din amenzile indicate în decizie sau stinge obligaţia fiscală prin compensare conform art.175 din Codul fiscal, acesta beneficiază de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate.

Modelele deciziilor privind reducerea cu 50% a amenzilor aplicate sunt prevăzute în **anexele nr. 17** şi **18**.

În cazul în care, după adoptarea deciziei privind reducerea amenzilor, se constată nerespectarea cel puţin a uneia dintre condiţiile prevăzute la art. 234 alin. (2) lit. a), b) şi c) din Codul fiscal, SFS va anula decizia respectivă, iar contribuabilul nu va beneficia de reducerea cu 50% a amenzilor aplicate. Modelele deciziilor privind anularea deciziei privind reducerea cu 50% a amenzilor aplicate sunt prevăzute în **anexele nr. 19** şi **20**. Întru respectarea prevederilor art. 234 alin. (2) lit. c) funcţionarii fiscali ulterior vor verifica menţinerea condiţiilor de beneficiere a reducerii a amenzilor cu 50%.

270. Evidenţa deciziilor asupra cazului de încălcare a legislaţiei privind aplicarea de sancţiune fiscală şi/sau încasarea de impozite, taxe şi alte plăţi, calculate suplimentar, de majorare de întârziere se ţine în Registrul de evidenţă a deciziilor asupra cazului de încălcare a legislaţiei din cadrul SIA al SFS. Modelul registrului este prevăzut în **anexa nr. 21** la prezentul Regulament.

271. Evidenţa deciziilor privind reducerea amenzilor aplicate cu 50% se ţine în Registrul de evidenţă din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 22** la Regulament. Evidenţa deciziilor privind anularea deciziilor privind reducerea amenzilor aplicate cu 50% se ţine în Registrul de evidenţă din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 42** la Regulament.

272. Evidenţa deciziilor privind clasarea cazului de încălcare fiscală se ţine în Registrul de evidenţă din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 43** la Regulament.

273. Evidenţa deciziilor privind efectuarea controlului fiscal repetat se ţine în Registrul de evidenţă din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 44** la Regulament.

274. Evidenţa deciziilor privind restituirea sumelor TVA din buget se ţine în Registrul desfăşurat al Deciziilor privind restituirea sumelor TVA din buget (**anexa nr. 45** din Regulament).

Evidenţa deciziilor privind restituirea sumelor accizelor din buget se ţine în Registrul de evidenţă din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 46** la Regulament.

Clasificatorul tipurilor de livrări pentru care se acordă restituirea TVA este prevăzut în **anexa nr. 59** la Regulament.

275. Evidenţa deciziilor privind anularea contribuabilului ca plătitor TVA se ţine în Registrul de evidenţă din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 47** la Regulament. Evidenţa deciziilor privind anularea contribuabilului ca antrepozitar autorizat se ţine în Registrul de evidenţă din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 48** la Regulament.

276. Evidenţa Deciziilor cu privire la acordarea sumelor spre rambursare a TVA producătorilor agricoli se va ţine în Registrul de evidenţă din cadrul SIA Synapsis, conform anexei nr. 3 la Ordinul SFS nr.35/2023 cu privire la aprobarea modelelor unor acte aferente procedurii de rambursare a TVA producătorilor agricoli.

277. Evidența cererilor privind restituirea accizelor și adnotărilor accize se ține în Registrul de evidență din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 49** la Regulament. Evidența cererilor privind restituirea TVA și adnotărilor TVA se ține în Registrul de evidență din cadrul SIA al SFS, modelul căruia este prevăzut în **anexa nr. 50** la Regulament.

278. Suplimentar, în cadrul activității de control, funcționarii fiscali vor utiliza și registrele de evidență din cadrul SIA al SFS prevăzute în **anexele nr. 51-57** la Regulament.

279. Deciziile asupra cazului de încălcare a legislației (privind aplicarea de sancțiune fiscală și/sau încasarea de impozit, taxă, calculate suplimentar, de majorare de întârziere, privind clasarea cazului, privind suspendarea cazului și efectuarea unui control repetat) și deciziile pe marginea contestației se numerotează după următoarea structură: „codul subdiviziunii din cadrul subdiviziunii autonome/numărul curent al Deciziei generat de SIA Synapsis.

280. Deciziile privind reducerea amenzilor aplicate cu 50% și a deciziilor privind anularea deciziilor privind reducerea amenzilor aplicate cu 50% se numerotează după următoarea structură: „codul subdiviziunii din cadrul subdiviziunii autonome/numărul curent al Deciziei generat de SIA Synapsis.".

281. Deciziile privind restituirea TVA din buget se vor numerota după următoarea structură: „ultimele două cifre ale anului curent/codul subdiviziunii din cadrul subdiviziunii autonome/T/ numărul curent al Deciziei generat de SIA Synapsis..

282. Deciziile privind restituirea accizelor din buget se vor numerota după următoarea structură: „ultimele două cifre ale anului curent/codul subdiviziunii din cadrul subdiviziunii autonome/A/ numărul curent al Deciziei generat de SIA Synapsis..

283. Deciziile de anulare ca contribuabil TVA și ca antrepozitar autorizat se vor numerota după următoarea structură: „codul subdiviziunii din cadrul subdiviziunii autonome/numărul curent al Deciziei generat de SIA Synapsis..

284. Deciziile cu privire la acordarea sumelor spre rambursare a TVA se vor numerota după următoarea structură: „ultimele două cifre ale anului de gestiune/codul subdiviziunii autonome/RA/numărul de ordine al Deciziei generat de SIA Synapsis".

285. Data pronunțării deciziei se consideră data semnării acesteia de către conducerea Serviciului Fiscal de Stat.

286. Pentru controalele fiscale efectuate conform Listelor agenților economici pentru efectuarea controalelor conform Planurilor anual și lunare, la data adoptării deciziei se întocmește formularul Feedback, cu constatarea fiecărui risc în parte de neconformare fiscală adeverit/neadeverit, cu descrierea motivului pentru cazurile când gradul de risc evaluat de funcționarul fiscal diferă de gradul de risc stabilit la etapa planificării. Feedback-ul se anexează la exemplarul deciziei care se păstrează la Serviciul Fiscal de Stat, fără a fi prezentat contribuabilului. Copia Feedback-ului se remite în mod electronic subdiviziunii competente din cadrul SFS pentru efectuarea analizei controalelor.

287. În aceeași zi în care s-a pronunțat decizia, aceasta se înregistrează în registru din cadrul SIA al SFS.

288. În cazul în care a fost dispus efectuarea controlului repetat, în rezultatul căruia s-au calculat suplimentar impozite, taxe și alte plăți la buget, Serviciul Fiscal de Stat urmează să emită **Decizia asupra cazului de încălcare a legislației**.

289. În cazul adoptării deciziei Serviciul Fiscal de Stat privind suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat (art. 271 alin. (1) lit. d) din Codul fiscal) executarea silită a obligației fiscale se consideră, conform art. 206 din Codul fiscal, imposibilă pe perioada valabilității actului emis. Din data emiterii actului și până la expirarea valabilității acestuia, obligația fiscală se ia la evidență specială.

În temeiul art. 174 alin. (7) din Codul fiscal din data expirării valabilității actului de suspendare, obligațiile fiscale, luate în evidență specială conform art.206 alin.(1) lit.c) și lit.e) se restabilesc în conturile contribuabilului cu data inițială a actului de suspendare, inclusiv și calcularea majorării de întârziere, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 186 alin. (5) din Codul fiscal.

290. După emiterea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației urmează a fi întreprinse, după caz, măsurile de asigurare a stingerii obligației fiscale în conformitate cu prevederile Ordinului SFS privind aprobarea formularelor cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a stingerii obligației fiscale nr. 379 din 15 martie 2017, cu excepția controalelor efectuate la entitățile aflate în procedură de insolvabilitate.

Întocmirea formularului privind rezultatele controlului „RC"

291. Formularul privind rezultatele controlului efectuat „RC" se întocmeşte pentru toate controalele fiscale efectuate la faţa locului şi pentru controalele camerale, modelul căruia şi modul de completare sunt prezentate în **anexele nr. 23** şi **24** la prezentul Regulament. La completarea Formularului RC se va ţine cont de codurile articolelor/punctelor din actele normative specificate în **anexele nr. 25, 26** şi **27**.

292. La fel, formularul „RC" se întocmeşte şi în cazul adoptării deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei în rezultatul unui control repetat sau în temeiul prevederilor art. 234 alin. (2) al Codului fiscal, a Legii nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace băneşti, mărfuri şi servicii provenite din tranzacţiile economice externe, precum şi a Legii nr. 845/1998 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi.

293. În cazul în care a fost iniţiat controlul fiscal privind activitatea ilicită (fără identificarea agentului economic), prin emiterea DIC, cazul de control se va închide atât prin întocmirea formularului RC în cadrul SIA „Sistem de management al cazurilor", cât şi prin înregistrarea în SIA „Registrul amenzilor contravenţionale". Iar în situaţia în care nu se emite DIC, cazurile privind aplicarea amenzilor contravenţionale se înregistrează doar în SIA „Registrul amenzilor contravenţionale", conform Ordinului SFS nr. 125/2023, privind Sistemul Informaţional Automatizat „Registrul Amenzilor Contravenţionale" (SIA RAC).

294. Ţinând cont de prevederile art. 250 alin. (2) din Codul fiscal, formularul RC se întocmeşte, semnează şi se înregistrează în SI al SFS în decursul a 4 zile lucrătoare după data emiterii deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei. Formularul RC se întocmeşte de către persoana, care a efectuat controlul şi a perfectat proiectul deciziei sau de altă persoană numită de către conducerea subdiviziunii SFS, în cazuri de excepţie (lipsa funcţionarului fiscal pe motiv de boală, deplasare, etc.).

Dacă deciziile pe marginea contestaţiei adoptate de către SFS modifică decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei, un exemplar al acesteia se remite subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat care a efectuat controlul, pentru a fi întocmit, semnat şi înregistrat în SI al SFS formularul RC în decursul a 4 zile lucrătoare după data emiterii deciziei pe marginea contestaţiei. În acest caz, formularul RC se întocmeşte de către persoana care a întocmit primul proiect de decizie sau de altă persoană numită de către conducerea subdiviziunii SFS (în cazuri de excepţie).

În cazul în care în cadrul examinării contestaţiei se emite decizia privind respingerea contestaţiei şi menţinerea deciziei contestate, formularul RC nu se întocmeşte.

295. În cazul emiterii deciziei privind reducerea cu 50% a amenzilor aplicate, formularul RC se întocmeşte, semnează şi se înregistrează în SI al SFS în decursul a 4 zile lucrătoare după data emiterii deciziei respective. Formularul RC se întocmeşte de către funcţionarul fiscal care a întocmit proiectul deciziei sau de altă persoană numită de către conducerea SFS (în cazuri de excepţie). Similar se procedează şi în cazul emiterii deciziei privind anularea deciziei privind reducerea cu 50% a amenzilor aplicate.

296. În cazul emiterii deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei în urma efectuării unui control fiscal repetat, formularul RC se întocmeşte, semnează şi se înregistrează în SI al SFS în decursul a 4 zile lucrătoare după data emiterii deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei urmare a efectuării controlului fiscal. Formularul RC se întocmeşte de către funcţionarul fiscal care a efectuat controlul fiscal repetat sau de altă persoană numită de către conducerea subdiviziunii SFS (în cazuri de excepţie).

297. În cazul pronunţării de către instanţa de judecată a unei hotărâri irevocabile care anulează total sau parţial decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei, formularul RC se întocmeşte, semnează şi se înregistrează în decursul a 4 zile lucrătoare după data recepţionării hotărârii respective. Formularul RC se întocmeşte de către funcţionarul fiscal care a întocmit proiectul deciziei contestate sau de altă persoană numită de către conducerea subdiviziunii SFS (în cazuri de excepţie).

Respectiv, în baza hotărârilor irevocabile, formularul RC se întocmeşte, semnează şi se înregistrează în SI al SFS în decursul a 4 zile lucrătoare de la data recepţionării hotărârii respective. În acest caz, formularul RC se întocmeşte de către funcţionarul fiscal care a întocmit proiectul deciziei contestate sau de altă persoană numită de către conducerea subdiviziunii SFS (în cazuri de excepţie).

298. Modificarea parţială şi/sau totală prin emiterea RC în baza deciziilor conform hotărârilor irevocabile a instanţelor se pune în sarcina şefului subdiviziunii responsabile.

299. În cazul calculării suplimentare a sumelor contribuțiilor datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, rezultatele controlului aferente acestuia se înscriu în formularul ACT-BASS, cu expedierea în decursul a 4 zile lucrătoare după data emiterii deciziei în adresa CNAS.

300. În cazul adoptării, în conformitate cu art. 271 alin. (1) lit. d) din Codul fiscal, a deciziei de suspendare a examinării deciziei contestate cu efectuarea controlului fiscal repetat, ca urmare a examinării contestației depuse împotriva deciziei asupra cazului de încălcare a legislației, sumele impozitelor, taxelor, penalităților și amenzilor calculate în baza deciziei contestate se iau la evidență specială de către subdiviziunea cu atribuții de administrare fiscală din cadrul SFS, fără a se întocmi suplimentar formularul privind rezultatele controlului (formularul RC). Modalitatea de luare la evidență specială este descrisă în Regulamentul privind modul de stingere prin scădere și luare la evidență specială a obligației fiscale, aprobat prin Ordinul IFPS nr. 1108 din 7 decembrie 2015.

301. Dacă se adoptă o nouă decizie în baza unui control efectuat anterior, în formularul RC urmează a fi completate toate celulele prevăzute, inclusiv data începerii controlului și data semnării actului de control.

302. Dacă se adoptă o decizie pe marginea contestației și/sau se emite hotărâre a instanței de judecată care modifică calculul obligațiilor fiscale pentru perioadele precedente, urmează a fi întocmite formulare RC în SIA „SMC".

În cazul în care a fost micșorată suma calculată anterior, se folosește codul operației și semnul respectiv, atât pentru plăți de bază, cât și pentru penalități și sancțiuni, conform anexei nr. 2 la Ordinul IFPS nr. 400 din 14 martie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind evidența obligațiilor față de buget.

Modul de prezentare și examinare a contestației

303. În cazul în care contribuabilul nu este de acord cu decizia adoptată de către Serviciul Fiscal de Stat, acesta este în drept să prezinte contestație împotriva deciziei Serviciul Fiscal de Stat sau împotriva acțiunilor funcționarului fiscal.

304. Contestația poate fi depusă numai dacă persoana își revendică drepturile încălcate, în corespundere cu art. 166 din Codul administrativ.

305. Contestația se examinează:

a) în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor – în cazul în care persoana supusă controlului a consemnat în cerere acordul cu privire la divulgarea datelor potrivit alin.(5) și contestă acte administrative prin care s-a stabilit o obligație fiscală în sumă de peste 500 000 de lei – pentru persoane juridice și peste 250 000 de lei – pentru persoane fizice.

Procedura de examinare a contestației în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor este prevăzută în Ordinul SFS nr. 327 din 14 iunie 2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului de soluționare a disputelor în cadrul Serviciului Fiscal de Stat.

b) potrivit procedurii stabilite la art.271-273 din Codul fiscal și art.162-169 din Codul administrativ – în alte cazuri decât cele menționate la lit. a).

Procedura de examinare a contestațiilor în modul general stabilit este prevăzută la pct. 306-326 din prezentul Regulament.

306. Contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal poate fi depusă, în decursul a 30 de zile de la data comunicării deciziei sau a întreprinderii acțiunii contestate.

307. În cazul omiterii termenului stabilit pentru prezentarea contestației din motive întemeiate, acesta poate fi repus în termen în conformitate cu art. 65 din Codul administrativ, cererea de repunere se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

308. Contestația depusă de către contribuabil după expirarea termenului stabilit de depunere a contestației, fără a fi solicitată restabilirea termenului de depunere a contestației, se declară inadmisibilă. În scrisoarea de răspuns adresată contribuabilului vor fi descrise termenele și condițiile necesare a fi respectate și care au fost încălcate de către acesta.

309. Contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal se depune la sediul central al Serviciului Fiscal de Stat și se examinează de către direcția responsabilă, cu adoptarea Deciziei de către conducerea SFS. Contestația depusă la alte subdiviziuni SFS se expediază,

în original în ziua depunerii sau în ziua lucrătoare următoare în adresa Direcției contestații din cadrul SFS. Alăturat, materialul se va repartiza după competență prin intermediul SIA „Synapsis" în corespundere cu prevederile Ordinului SFS nr. 327/2020.

310. Dacă pe marginea contestației, SFS decide a satisface integral contestația sau a suspenda executarea deciziei contestate și efectuarea unui control repetat, aceasta și dosarul administrativ nu se vor remite Ministerului Finanțelor, pentru emiterea deciziei definitive pe marginea contestației.

Dacă pe marginea contestației se emite o decizie de a respinge în tot sau în parte contestația ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată, varianta scanată a acesteia și a dosarului administrativ se va remite Ministerului Finanțelor, pentru emiterea deciziei definitive pe marginea contestației, în conformitate cu art. 167 alin.(2) din Codul administrativ.

311. Subdiviziunile structurale ale SFS a căror acte administrative/acțiuni/inacțiuni au fost contestate remit dosarul administrativ, materialele aferente actului administrativ/acțiunii/inacțiunii contestat cât și avizul scris pe marginea contestației în format electronic, la adresa subdiviziunii SFS responsabilă de examinarea contestațiilor în termen de 2 zile calendaristice din data solicitării.

312. Serviciul Fiscal de Stat examinează contestația în termen de 15 de zile calendaristice din data primirii înregistrării contestației sau data înregistrării contestației complete, după caz cu toate actele necesare, sau de la data la care contestația a fost recepționată de SFS. Dacă contestația nu este completă, SFS propune contribuabilului să prezinte actele lipsă sau să înlăture neajunsul și stabilește un termen în acest sens.

313. În cazurile în care apare necesitatea efectuării unor verificări, indiferent de tipul acestora sau în alte cazuri întemeiate, conducerea Serviciului Fiscal de Stat emite o decizie cu privire la prelungirea termenului de examinare a contestației.

314. Decizia privind prelungirea termenului de examinare a contestației va fi adusă la cunoștință contribuabilului. Modelul deciziei privind prelungirea termenului de examinare a contestației este prevăzut în **anexa nr. 28** la prezentul Regulament.

315. Termenul general de examinare a contestației poate fi prelungit prin decizia Serviciului Fiscal de Stat cu 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii. În mod excepțional, cînd în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, SFS poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

316. La examinarea contestației poate fi invitat contribuabilul pentru a prezenta probe și/sau explicații, având dreptul să depună documente care ar confirma lămuririle sale.

317. După examinarea contestației, conducerea Serviciului Fiscal de Stat emite o decizie pe marginea contestației. Decizia se întocmește în două exemplare dintre care primul exemplar se păstrează la subdiviziunea SFS responsabilă de examinarea contestațiilor, al doilea exemplar se înmânează sau se expediază, recomandat, contribuabilului în decurs de 3 zile lucrătoare după emiterea deciziei, iar copia electronică a deciziei se expediază subdiviziunii SFS a căror acte administrative/ acțiuni/ inacțiuni au fost contestate.

318. Pe marginea contestației împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat, examinate conform procedurii stabilite la art.271-273 din Codul fiscal și art.162-169 din Codul administrativ, poate fi emisă una din următoarele decizii:

1) Decizie privind respingerea contestației și menținerea deciziei contestate (**Anexa nr. 29** la prezentul Regulament);

2) Decizie privind satisfacerea parțială a contestației și modificarea deciziei contestate (**Anexa nr. 30 la prezentul Regulament);**

3) Decizia privind satisfacerea contestației și anularea deciziei contestate (**Anexa nr. 31** la prezentul Regulament);

4) Decizia privind suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat (**Anexa nr. 32** la prezentul Regulament).

319. În situația în care în cadrul examinării contestației se stabilește că în decizia contestată au fost admise erori care nu modifică obligația fiscală a contribuabilului se emite decizia privind respingerea contestației și menținerea deciziei contestate, cu rectificarea erorilor deciziei contestate. Decizia de

rectificare a deciziei contestate se va emite de către subdiviziunea SFS emitentă a deciziei contestate, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei pe marginea contestației. Modelul deciziei de rectificare a deciziei contestate este prevăzut în **anexa nr. 33**.

320. În cazul în care contribuabilul prezintă contestație împotriva acțiunii funcționarului fiscal, aceasta va fi examinată de Direcția responsabilă de examinarea contestațiilor.

321. Modalitatea de depunere, examinare, termenele de depunere și examinare a contestației împotriva acțiunilor funcționarilor fiscali sunt similare celor descrise mai sus privind depunerea contestației împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat.

322. Direcția responsabilă de examinarea contestațiilor, imediat după emiterea deciziei SFS cu privire la suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat, cât și în cazul emiterii deciziei de satisfacere parțială, va informa, nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare de la data emiterii decizilor, Direcția responsabilă recuperare creanțe despre emiterea deciziilor menționate, cu prezentarea copiilor acestora, în vederea luării sumelor calculate prin decizia contestată la evidență fiscală specială conform art. 206 alin. (1) lit. e) din Codul fiscal, cât și urmărirea sumelor care derivă din ultima decizie.

323. Pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal poate fi emisă:

- Decizia privind respingerea contestației (**Anexa nr. 34** prezentul Regulament); sau
- Decizia privind tragerea la răspundere a funcționarului fiscal în conformitate cu legislația, cu restabilirea drepturilor lezate ale persoanei care a contestat acțiunea funcționarului fiscal (**Anexa nr. 35** la prezentul Regulament). Un exemplar al deciziei va fi anexat la dosarul personal al funcționarului fiscal tras la răspundere.

324. Contestarea deciziei Serviciului Fiscal de Stat în conformitate cu art. 272 alin. (2) din Codul fiscal nu suspendă executarea deciziei contestate.

325. Persoana vizată în decizia asupra cazului de încălcare a legislației urmează să execute prevederile acesteia în termen de 30 zile din data pronunțării, conform art. 252 alin. (1) din Codul fiscal.

326. După expirarea termenului de 30 zile, dacă nu a fost executată benevol, decizia asupra cazului de încălcare a legislației este executată silit, cu aplicarea măsurilor de executare silită a obligației fiscale.

Modul de arhivare a materialelor controlului

327. Materialele controlului – dosarul administrativ (nota de motivare a controlului neplanificat, DIC, actul de control și anexele la acesta, dezacordul la actul de control, decizia asupra cazului de încălcare a legislației, decizia cu privire la restituirea sumelor TVA și accize, procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal al ședinței de examinare a cazului de încălcare fiscală, alte acte întocmite în cadrul controlului și în procesul de examinare a cazului de încălcare a legislației), se păstrează la subdiviziunea SFS care a emis decizia asupra cazului de încălcare a legislației.

Concomitent, varianta scanată a materialelor controlului fiscal aferente persoanelor juridice, persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, persoanelor fizice care desfășoară activități independente, contribuabililor care desfășoară servicii profesionale și contribuabililor care practică activitate profesională, inclusiv, și cele întocmite în cadrul procesului de constatare a faptei contravenționale se atașează în SIA „Sistem de management al cazurilor" de către funcționarul fiscal responsabil de efectuarea controlului fiscal.

328. Materialele controlului se grupează numerologic și sistematic în dosare sigilate și numerotate.

329. Dosarele materialelor controlului se vor perfecta cu respectarea cerințelor pct. 9.2.1 din Instrucțiunea – tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale de specialitate și ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 618 din 5 octombrie 1993, care constă în:

1) numerotarea filelor dosarelor, care începe cu numărul 1. Ele se numerotează în colțul din dreapta, sus, cu creion negru. În dosarele compuse din mai multe volume, filele fiecărui volum se numerotează separat;

2) fiecare dosar trebuie să conțină cel mult 250 de file (o grosime de 30-40 mm);

3) certificarea dosarului: pe o filă nescrisă, adăugată la sfârșitul dosarului sau pe ultima pagină rămasă nescrisă a registrelor și codicelor, se face următoarea certificare: „Prezentul dosar (registru,

condică etc.) conține _____ file (în cifre și, în paranteze, în litere)". Se indică data când a fost efectuată certificarea și semnătura executantului;

4) coaserea sau legarea dosarelor trebuie să asigure citirea completă a textului, datelor și rezoluțiilor;

5) completarea datelor pe prima copertă a dosarului;

6) verificarea conformității titlurilor dosarelor cu componența documentelor incluse în el. În cazurile necesare, în titlul dosarului se pot face rectificări (indicând numerele ordinelor, proceselor-verbale, modificările denumirilor etc.).

330. Gruparea documentelor în dosare se efectuează în ordine cronologică. În cazul în care volumul documentelor este mai mare, dosarul se divizează în volume separate. Documentele fiecărui volum reprezintă o continuare a volumului precedent.

331. Documentele urmează a fi încorporate în cadrul dosarului pe măsura emiterii și/sau recepționării acestora, asigurând ca aceasta să aibă un aspect agreabil, cu numerotarea filelor.

332. Dosarul urmează să conțină în cuprins un borderou al tuturor documentelor existente în dosar, precum și completat pe măsura anexării la dosar a altor documente.

333. La sfârșitul dosarului, pe o filă anexată, se face următoarea inscripție: „În prezentul dosar sunt numerotate și înscrise _____file".

Se va indica prenumele, numele și semnătura funcționarului fiscal. Numărul filelor se indică cu cifre și în paranteze, cu litere.

334. Dacă din dosar se extrag documente pentru o anumită perioadă, despre aceasta se face o mențiune, care va cuprinde:

a) denumirea documentului extras;

b) numărul paginilor extrase;

c) motivul extragerii documentului;

d) numele persoanei care a dispus extragerea documentului;

e) data la care documentul a fost extras.

Mențiunea se pune la dosar în locul documentului extras.

335. La finele fiecărui an calendaristic, subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat va efectua inventarierea dosarelor.

336. Dosarele se vor păstra în încăperi amenajate pentru arhivă, dotate cu mijloace adecvate de păstrare, pentru a preveni degradarea, distrugerea sau sustragerea documentelor. Totodată, este necesar de a asigura condițiile necesare pentru păstrarea corespunzătoare a documentelor și pentru protecția lor față de acțiunea agenților de deteriorare, cum ar fi – praf, lumină solară, solicitări la uzura mecanică, variații de temperatură și umiditate, temperaturi excesive, surse de infecție sau întreținere a agenților biologici, pericol de foc, inundații sau infiltrații de apă.

337. Evidența documentelor arhivate, inclusiv a celor care au fost mutate în alte destinații, se ține în Registrul de evidență a dosarelor materialelor controlului (**anexa nr. 36**). Înregistrarea și evidența documentelor în Registru de evidență se efectuează (în format electronic) de către șeful direcției (secției) cu atribuții de efectuare a controlului sau de către o persoană autorizată (împuternicită) de acesta prin ordinul conducerii Serviciul Fiscal de Stat.

338. Durata păstrării dosarelor materialelor de control va fi conform termenului prevăzut în Nomenclatorul dosarelor Serviciului Fiscal de Stat, din data formării dosarului administrativ.

339. După expirarea termenului stabilit pentru păstrarea documentelor de control, acestea urmează a fi eliminate din arhivă prin nimicire, prin întocmirea procesului-verbal aferent.

CAPITOLUL VIII. DISPOZIȚII FINALE

În cazul modificării, completării sau abrogării Codului fiscal sau al altor acte normative, care se aplică în mod corespunzător în cadrul controlului fiscal, până la operarea modificărilor în prezentul Regulament, urmează a fi aplicate dispozițiile Codului fiscal sau ale actului legislativ sau normativ modificate.

Suplimentar, persoanele cu funcții de răspundere care au încălcat legislația fiscală, pot fi trase la răspundere în conformitate cu Codul contravențional al Republicii Moldova și Codul penal al Republicii Moldova.